

ELŐFIZETES

HELYBEN.

Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN.

Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

4-hasábos petty sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 15 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 337.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

POSZTERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Szombat, július 3.

A Visztula két partján diadalmasan harcolunk.

Budapest, július 2. (Hivatalos.)

Orosz hadszíntér:

Linsingen hadsereg szövetséges csapatai több napi elkeseredett harcban kiverték az oroszokat a Firlejowtól letelé elfoglalt igen erős Gutta-Lipa hadállásukból. Az ellenség, amely keleti irányban menekül és amelyet a hadsereg egész arcvonalán üldözünk, ismét súlyos veszteségeket szenvedett. **E harcokban hétezerhét-százhatvanöt orosz elfogtunk és tizennyolc géppuskát zsákmányoltunk.** Innen északra csatlakozólag még tovább folynak a harcok. A Dnyeszter mentén nem történt jelentős esemény. Orosz Lengyelországban a szövetséges csapatok a Visztula és a Bug között a Por patak és a Wysznicza mentén nagy orosz erővel harcban állanak. Mindenütt a mi hadseregeink támadnak. **A Visztulától nyugatra csapataink megtámadták az ellenségnek Tarlownál lévő hadállásait. Délután öt órakor rohammal elfoglaltunk a helységtől északra levő egy támaszpontot. Az esti órákban a támadó arcvonal többi része rohamtávolságig küzdötte magát és éjjel betört az orosz hadállásba. Az ellenség menekülésszerűen hátrált. Üldözés közben elfoglaltuk Jozefowot a Visztula mentén. A Siennától délkeletre levő állásokból is kivertük az oroszokat, eközben hétszáz orosz elfogtunk.**

Olasz hadszíntér:

Tegnap megismétlődött az olaszoknak a doberdói fensik elleni támadása. Több órai nehéz tüzérségi tüzeléssel való előkészítés után délután és este az ellenséges gyalogság több előretörést intézett ellenünk Sdraussina és Vermeigliano között. Mindezeket újból az ellenség nagy veszteségei mellett visszavertük. A görzi hídfő egy részén és a Krn területén ellenünk előzőleg intézett gyengébb támadásokat szintén visszavertük. **Derék csapataink, oszlokok, mint eddig tartják a kipróbált terepbeli állásokat. Az ágyuharc az összes arcvonalon tovább tart. Hóter altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)**

A Dnyesztertől újból visszavonulnak az oroszok.

Berlin, július 2. A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A Soucheztől keletre levő állásaink ellen intézett éjjeli támadást visszavertük. **Az Argonne-ok nyugati részében a trónörökös és osztrák fensége hadseregének egyes részei szép sikert értek el. Württembergi és észak-lotharingiai csapatok Four de Paristól északnyugatra rohammal elfoglalták az ellenség árkait és támaszpontjait három kilométer szélességben és két-háromszáz méter mélységben, huszonöt tisztet és egyezerhét-százötven főnyi légénységet elfogtak, tizennyolc géppuskát, negyven aknavetőt és egy revolverágyút zsákmányoltak. A franciák veszteségei jelentékenyek. A Vogezekben a Hilsen-**

fürsten két erődményét elfoglaltuk. Az ellenségnek visszafoglalási kísérletei megghiúsultak; tizenhárom tiszt és egyszáznegyvenkilenc főnyi légénység esett fogságunkba.

Keleti hadszíntér:

Kalvarjától délkeletre heves küzdelem után elragadtunk ellenségtől egy magaslati állást. Ez alkalommal hatszáz oroszot fogtunk el.

Délkeleti hadszíntér.

Miután a Kurostovicétől keletre és Halicstől északra emelkedő magaslatokat is rohammal elfoglaltuk, az oroszokat kényszerítettük, hogy a Mariampolnál kezdődő és a Firlejowtól északra fekvő területig húzódó vidéken egész vonalukról visszavonuljanak. Linsingen tábornok követi a megvert ellenséget.

A zsákmány tegnap este hétezerhét-százhatvanöt fogolyra (köztük tizen-

egy tiszt) és tizennyolc géppuskára emelkedett. **Mackensen tábornagy hadserege az ellenséget Zamosctól nyugatra tartós harcok közepette a Labunka és Por szakasz mögé szorították és ezt egyes részeikkel már át is lépték. Tovább nyugatra elértük az ellenséges állást a Tarobin-Krasznic-Josefow (a Visztula mellett) vonalon, Stroza és Krasznic mellett az előállításokat és ezen helységeket is még tegnap este elfoglaltuk. A Visztulától nyugatra oroszok támadásunk nyomása alatt kénytelenek voltak kiüríteni a Tarlow melletti hídfőt alkotó állásukat. A Kamienna déli partját megtisztítottuk ellenségtől. Woyrsch vezérezredes csapatai sikeres harcokban oroszokat kiverték állásaikból egész a Siennától keletre eső vidékig, valamint Ilzanál is és ez alkalommal a gárdahadtestből hétszázhusz embert elfogtak. **Legtöbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)****

A mire a háboru tanít.

Arad, július 2.

Borzalmas pusztításai és rettentő kárai mellett hasznos dolgokat is hozott a háboru. Ez alatt nem azt a hasznát értjük, a mi a bűnös és becsületes hadseregszállítóknak, az élelmiszer-uzsorásoknak és élelmiszerkereskedőknek jutott. Hanem azt az átalakítást, a mely az emberek szokásain, felfogásain történt és a melynek remélhetően nyoma marad a későbbi időkben.

Ezek között a legjelentősebb: az igények mérséklése, az egyszerűség, a melyet azelőtt hiába papoltak az emberek fülébe. Minden drágítás azzal a következménnyel jár, hogy az ember a lehető határig összevonja a szükségleteit. A drága hus megcsinálta a hushagyó napokat. És a husevésben nemcsak azok tartanak szűk mértéket, a kik nem tudják a képtelenül magas árakat megfizetni. A módosabbakat valami lelki szükség viszi rá, hogy ezzel torolják meg a hus spekulánsainak határtalan önzését. Igaz, hogy a legnagyobb szolidaritás se lenne képes a drágaságot visszaszorítani. A csökkent szükséglet azonban mégis ront valamit a spekuláció számításain és annak a husnak drágaságában nincs köszönet, a melyet nem vesznek.

Drágul a sör: bizonyára leszoktat egy nagy tábor embert az alkohol élvezetéről, akik ma ép úgy nem tud-

ják az életet a mindennapos sör nélkül elképzelni, mint ahogy nem tudtuk sokan elhinni, hogyan lehetnek ebédek hus nélkül is. Drágul a selyem, a gyapjuszövet, — bizonyára egy, sőt két rend ruhával kevesebbet jelent ez a férfi- és a női öltözködésben.

Annyi mindenről derül ki, hogy fölösleges, vagy legalább is, hogy a réginél kisebb mértékben nélkülözhetetlen! Arról nem is akarunk beszélni, hogy a külföldi nyaralásnak, a drága fürdőhelyeknek milyen könnyen el tudunk a hijával lenni! Az ugynevezett végsőkig feszített idegek nem pattannak szét az idén, ha nem is fűrésztik meg azokat az olasz, vagy francia tengervízben. Aki elviselhetetlennek fogja találni az itthoni meleget, azoknak elegendő a maga puha helyzetét összehasonlítani azokkal, akik egy esztendeje túrik az összes évszakok különféle viszontagságait.

Hát az nem érdekes, hogy az adóságszinálás is kezd tünedezni a divatból! A gyárosok és nagykereskedők csak készpénzért adnak el, a minék folytán a viszontelárusító is csak készpénzfizetés mellett árul és beszünteti a hitelezést. Eleinte lehetetlen állapotnak tűnt föl ez is, de később belépszoktunk: kiki annyit vesz, a mennyire készpénze van, akkor vesz, a mikor készpénze van és nem terheli túl a jövőjét azzal, hogy mindenféle fölösleges vagy nélkülözhető dolgot összevásárol, csak azért, mert akkor, a mikor veszi, nem kell pénzt adni rá.

Egyebet is lehetne még elmondani, de elegendő ez is annak illusztrálására, hogy a komoly idők és a szükség új erkölcsöket, új egyszerűséget neveltek a könnyelműségben, léhaságban és fényüzéskedésben erősen elfajult emberekbe. Es ha talán még messze van a béke, amely meg fogja mutatni, hogy az átalakulás maradandó hatása lesz-e, vagy pedig az első gondtalan perc elfelejteti, amit a háboru alatt tanultunk: maga az, hogy megizleltük az egyszerűséget, a lemondani tudást: egyik nagy értéke a háborunak.

Célzó távcsövek gyűjtése. A hadügyminisztérium sajtóirodája közli: Az eddig adományozott célzó távcsövek és tábori messzelátók száma ugyan igen nagy, azonban most már három harotéren is küzdő csapataink szükséglete még sincs fedezve az eddigi ajándékokkal. Különösen a déli harotér természeti viszonyai teszik szükségessé, hogy minden csapatnál, különítménynél több célzó távcső és messzelátó legyen. Mint már az előző ilyen tárgyú felhívás kifejtette: az osztrák-magyar és a német optikus ipar nem tudja a mostani követelményeket kielégíteni és épen ezért a közönség áldozatkészségéhez kell folyamodni, hogy támogassa az ellenség eredményes leküzdésében bátor katonáinkat látcsövek és célzó távcsövek átengedésével. Az adományozók a

gyűjtés lezárása után emléklapot kapnak és messzelátóikat, amennyiben ez lehetséges lesz. A háboru befejezése után a nagy időkre emlékeztetőül visszakapják. Az újabb gyűjtést az uralkodóház tagjai már megnyitották adományokkal. Az adományozók névsorát a hadügyminisztérium annak idején közzé fogja tenni.

Óriási veszteségek a Dardanella-harcokban.

(Baltával harcoló szenegáliak. — Viszavert támadások. — Negyvenezer főnyi angol veszteség.)

Távírat tudósítás.

Konstantinápoly—London, július 2.

A főhadiszállásról jelentik: A Dardanellák arcvonalán Ariburnunál az ellenség, amely június huszonharmadikán balszárnyunk ellen intézett ismételt támadásai ellenére nem csak hogy eredményt nem ért el, hanem ismét visszavetett korábbi állásaiba, azon területen, amelyet mi áttekinthetünk, hétszázötven halottat hagyott vissza és ezenkívül meglehetősen számú foglyot, köztük egy tisztet veszített. Sedil-Bahnál az ellenség időnként megújítja balszárnyunk ellen hiábavaló támadásait, amelyek súlyos veszteségeket okoznak neki. Többi arcvonalon semmi jelentős nem történt. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Baltával harcolnak a szenegáliak a Dardanelláknál.

Konstantinápoly. Az Ikdam haditudósítója jelenti a gallipolii főhadiszállásról, hogy a franciák szenegáli csapatukat baltákkal szerelik fel. Fogságba került francia katonák beszélnek el, hogy a baltákat azzal az utasítással osztották szét, hogy azokat a legkegyetlenebbül használják. A haditudósító le is tényképezett egy ilyen baltát és azt közli az ikdam legutóbb ideérkezett számában. A tejsze nyele 33 centiméter hosszú, maga az acélrész szélességben 12 centiméter és magasságában 7 centiméter. A tejsze rendkívül éles toka börtökben van és a katona övére erősítve viseli, mint a tüzőtök. A vad szenegáli katonák ugy használják ezeket a baltákat, mint a kést. Közvetlen közelből roppant erős és mély sebeket ejtenek velük. Érdekes megemlíteni, hogy a hadibalták nyele ezt a feliratot viseli: 1911. Paris.

Különösen nagy szerepük volt ezeknek a baltáknak a Kum-Kale körüli lefolyt ütközetekben. Ilyen tegyverekkel harcolnak ellenfeleink, akik annak idején aláírták a genti konvenciót. A franciák, akik az emberiség szent nevében beszélnek, akiknél éveken át tartó harcok voltak a tegyverkezés csökkentésére, akik fennen hirdetik, hogy az emberiség szellemi és testi sebeire gyógyulást akarnak hozni, azok tejszékkel látják el félvad katonáikat és részabadják őket az emberekre. De valamivel nem számoltak a franciák. Azok a hős török katonák, akik a legvadabb kézitúsától sem félve, az óriási hajógyuknak is bátran ellentállva, csodálatos bátorsággal togták fel és verték vissza

az ellenség támadásait, azok a baltátó sem ijednek meg.

Az angolok negyvenezer embert veszítettek már a Dardanelláknál.

London, július 2. Az alsóházban Asquith kijelentette, hogy a brit tengerészeti erő vesztesége a Dardanelláknál május 31-ig szárazföldön és vizen a következő:

Triszteken: 498 halott, 1134 sebesült, 92 eltűnt; légócségekben: 6927 halott, 23.542 sebesült és 6745 eltűnt.

Viszavert angol támadás.

London. (Hivatalos.) Az angol gyalogság a Dardanelláknál heves tüzérési előkészítés után, melyben a franciák jelentékeny segítséget nyújtottak, támadást intézett a török állások ellen abból a célból, hogy az angol balszárny előre nyomulhasson. A támadás reggel kezdődött és dél előtt 11 órakor véget ért. Az angol balszárnynak sikerült előre haladni. Délután a jobbszárny megtámadta a török lövészárkokat, de az ellenség szívós ellenállást fejtett ki, úgy, hogy a támadás sikertelen maradt. Ejjel ellentámadásra jöttek, amelyet visszautasítottunk.

London, július 2. Hivatalos távirat jelenti a Dardanellákból: Heves tüzelés után, a melyben a franciák kitűnő szolgálatokat teljesítettek, az angolok gyalogsági támadásba kezdtek, hogy a balszárnyat előretolják és új vonalat alkossanak keleti irányban. Mindent elértek, a mit a manővertől vártak, sőt többet is. Az első előretolt török sáncot, az ugynevezett Bumerang-sáncot egy skót ezred rohammal elfoglalta. Az általános támadás délelőtt tízenegy órakor kezdődött. Három futóárvonal Saghierből nyugatra nem sok ellenállás nélkül birtokunkba jutott. A futóárkok tele voltak török halottakkal. Szász törököt elfogtunk. Saghierből keletre egy másik skót ezred két futóárvonalat foglalt el, de a dandár több része nem tudott előrejutni. A harc második fázis: Saghierből keletre 11 óra 30 perckor délelőtt kezdődött.

Az odavezényelt dandár két futóárvonalat foglalt el. Ir csapatok megszálltak egy Krithiától nyugatra fekvő halmot és azt meg is tartották, úgy, hogy a balszárny területi nyeresége száz yardot tett ki. Délben a jobbszárny egy támadása nem járt sikerrel. Ejszaka az ellenség ellentámadásba indult, de a legelső elfoglalt futóárvonalnál súlyos veszteségekkel visszaűztük. Egy török szakasz, amely két elfoglalt futóárvonalig hatolt előre, virradatkor gépfegyvertűzbe jutott és nagy veszteséget szenvedett. Az életben maradtak megadták magukat. Mi többet nyertünk, mint amennyit reméltünk. A legszélsőbb balszárnyon arcvonalunkat egy rendkívül megerősített pontig ama határon túl, amelyet elfoglalni azándékunk volt, előretoltuk.

(A Wolff-ügynökség megjegyzése: Ezeket a helyi adatok nélkül jelentett állítólagos angol sikereket a tegnapi török jelentés alaposan megcáfolja.)

Galicia teljes kiürítésére készülnek az oroszok.

— A második kraszniki csata. — A bukovinai határharcok. — Oroszország leküzdhetetlen municióhiánya. —

— Távirati tudósítás —

Budapest—Bécs—Berlin, július 2.

A Berlinske Tidende jelenti: Az orosz távirati ügynökség előkészítő formában jelenti egész Galicia kiürítését, amely az orosz hadsereg újracsoportosítása miatt vált szükségessé.

Az orosz centrum visszavonulása.

Budapest. A hadisajtószállásról jelentik: Bár az oroszok Lembergől északkeletre jelentékeny erősítéseket vetettek harcba, amelyek rövid időre megállították üldözésünket, a szövetséges csapatoknak sikerült az oroszokat visszavonulásra kényszeríteni. Ezt azzal értük el, hogy előbb megállítottuk a Lembergől egy napi járásnyira történt heves ellentámadást, azután az operációk közben szabadabbá vált erőket összehoztuk az ellenséges szárnyakon. Az eke megindított támadásnak teljes sikere volt és az orosz centrum, amely abban a veszedelemben forgott, hogy két szárnyát benyomják, teljes visszavonulásra határozta el magát. Az általános helyzet azzal jellemezhető, hogy az oroszok föladták Kelet-Galicia védelmét és haderejüket most már a galiciai határon kívül akarják csoportosítani. Több mint bizonyos, hogy az oroszok Galiciában most már nem fejtenek ki komolyabb ellentámadást.

Támadunk a zamosce-sokali vonalon.

Amsterdam. A pétervári hivatalos Westnik ügynökség jelenti: A zamosce-sokali vonalon állandóan támad az ellenség. (Zamosce a Tanew régióban orosz földön van, Sokal pedig a Rawaruskától északkeletre kiágazó vasút galiciai végállomása.)

Második csata Krasznik Zamoscenál.

Budapest. A sajtóhadisajtószállásról jelentik: A már több nap óta tartó eső dacára a szövetségesek az orosz hadszíntéren ismét újabb sikert értek el. A Linsingen-hadsereg csapatai kiverték az oroszokat az alsó Gnla-Lipa mentén elfoglalt erős állásaikból. A kraszniki és zamosci csatamezőkön nagyarányú oszta fejlődött. A Visztulától nyugatra osztaik sikeres harcok közben a Kamiens folyó torkolata felé nyomulnak előre.

(Amint ismeretes az első kraszniki csatát, amelyet Auffenberg serege nyert meg a múlt év augusztusában vívták.)

Nincs municiója az orosz hadseregnek.

Hága, július 2. Egy Londonból ideérkezett hollandus jelenti olyan körökből nyert értesülései alapján, amelyek az angol hadügyminisztériummal összeköttetésben állnak, hogy az orosz municióhiány komoly gondokat okoz az angol kormányoknak. Oroszország nemcsak a francia kormányhoz, de Angliához is azt a sürgős kérést intézte, hogy az Egyesült Államokból hozott municiójuk egy részét engedjék át neki és a küldendő municiónak egyik szibériai kikötőbe való szállításáról mielőbb gondoskodjanak.

Oroszország Japántól is vásárolt municiót. Az orosz hadseregben oly nagy a municióhiány, hogy a hadvezetés kénytelen volt Varsó és Narew erődítmények municiójának háromtizedrészét Galiciába szállítani. Noha Varsó körzetét jelentékenyen megerősítették, mégis számolni kell azzal, hogy a német csapatok a lengyel főváros ellen támadnak. Eppen ezért a galiciai és lengyelországi seregekhez az a parancs ment, hogy municiójukból engedjenek át egy részt Varsónak. Ezáltal ezek a seregek rendkívül szorult helyzetbe juthatnak.

Visszavonulnak az oroszok Bukovina határáról.

Csernovic, július 2. Bukovina északkeleti határára és a Dunajec-Pruth közti területen rövid megszakításokkal tovább folynak a harcok, melyek hevessége csökkenőben van. Az ellenségnek döntő visszavonulási mozdulatok észlelhetők.

Bukarest. Mamornicáról írják az „Universul“-nak:

Hétfőn reggel az oroszok megkezdtek azon helyiségek kiürítését, amelyeket még elfoglalva tartottak a bukovinai határ mentén. Novosielca kiürítését is megkezdtek. Mindezekből látható, hogy az osztrák-magyar csapatok készen vannak arra, miszerint ismét benyomuljanak Besszarábiába. Az utóbbi napokban a romániai határ közelében több osztrák-magyar és orosz repülőgép volt látható.

Orosz sebesültek Besszarábiában.

Bukarest. Galatzról írják az „Universul“-nak:

Hétfőn este 8 órakor „Ignatieff“ orosz gőzhajón nagyon sok orosz sebesültet szállítottak a galiciai harc-térről Ismail városba. A sebesülteket a város különböző épületeiben helyezték el, amelyeket kórházaknak rendeztek be.

A száműzött дума-képviselők.

Stockholm. A дума radikális balcsoportja elhatározta, hogy a Szibériába száműzött öt szociálistá képviselő visszahívását követeli a kormánytól. Ha ezt nem tenné meg a kormány, obstrukcióval fenyegetnek.

A cséplési munkálatok zavartalanságának biztosítása. Az 1915. évi cséplési munkálatok megkönnyítése, illetve az e munkálatok végző cséplőgépeket hajtó gázmotorok (szívógáz-, benzín-, nyersolaj-motorok) kezeléséhez szükséges szakemberek képzése érdekében a kereskedelemügyi miniszter, a földmívelésügyi miniszter kérelmére elrendelte, hogy a budapesti m. kir. technológiai iparmuzeumnál, a szegedi állami felsőipariszkolánál, a győri, marosvásárhelyi és nagyváradai állami fa- és fémipari, a miskolci, pozsonyi és pécsi állami fémipari szakiskolánál, 48 elméleti és 24 gyakorlati tanórával, négyhetre terjedő motortanfolyam rendeztessék, melyre nemcsak polgári jelentkezők, hanem a kórházakban utókezelés alatt álló és lábadozó, kellő előképzettségű rokkant katonák is felvétessenek. Nevezett in-

tézetek arra is utasítást nyertek, hogy a tanfolyamokra az érdekelt gazdaközönség figyelmét megfelelő módon hívják fel és a rokkant katonáknak, a tanfolyamokon való résztvevése érdekében lépjenek érintkezésbe az illetékes kórházparancsnokságokkal.

Amerika megakadályozza a csillagos lobogóval visszaélést.

(Minden amerikai hajó útját bejelenti Németországnak. — A buvárhajókaközlője.)

Távirati tudósítás.

Washington, július 2.

Az „Associated Press“ jelenti: Az Egyesült Államok és Németország között megegyezés jött létre, melynek értelmében az amerikai személyszállító gőzösök indulásának és a hadizónába való érkezésének időpontjáról nyomban értesíti a német admiraltást. Ez a megegyezés meg fogja akadályozni azt, hogy angol hajó amerikai lobogó alatt átsempészkedjen a tengeren, mert hisz a német admiraltás mindig tudni fogja, hogy amerikai kikötőből mikor indul amerikai hajó. A megegyezéssel a kiélesedés telé indult viszony Németország és Amerika közt nagyon megszelídült.

Német buvárhajók munkája az angol partoknál.

London július 2. A Scottich Monarch gőzös kapitánya közli, hogy körülbelül negyven mérföldnyire Bally Cotton kis sziget közelében, Írország déli partján két német buvárhajót látott a teljes gőzzel menekülni igyekezett. A német buvárhajók azonban gyorsan utolérték és száz yard távolságból minden figyelmeztetés nélkül lövöldözni kezdtek. A legénység azonnal mentőcsónakokba szállt. A hajó több lövés után hét órákor elsüllyedt. Elűlő és hátulso része égett. A buvárhajók szürkére voltak festve, körülbelül száz méter hosszúak és mindegyiken két ágyú volt.

Német siker az Argonne okban.

Amsterdam. Háromnapos tüzharc után az Argonne-okban, Binerville-nél és Tour de Paris-nál a németek kétszer sikertelenül támadván, harmadszor a franciáknak nagy veszteséget okozva megvetették lábukat B. getelle-nél.

Amsterdam. A legnagyobb Cunard hajók egyike, az Aquitania, csapatokat szállítva a Dardanellákhoz, a brit partok közelében zátonyra futott.

London. Az admiraltás hivatalosan jelenti, hogy a Lightning angol torpedóuzó súlyosan megsérülve érkezett vissza kikötőjébe. A hajó az előző éjjelen Anglia keleti partjára vagy aknába ütközött, vagy pedig német tengeralattjáró hajó torpedózta meg.

London, július 2. A Reuter-ügynökség jelentése szerint az „Armenian“ nevű angol postagőzöst Cornwall partjainak közelében egy német buvárhajó megtorpedózta. Az Armenian Newport Newsból jött. A Cardiffba érkezett menekültek elmondják, hogy a buvárhajót a Scilly-szigeteknél látták. Menekülni próbáltak, a buvárhajó azonban hajójukat gyorsan utolérte és több lövést tett rá. Miután a legénység csónakokba szállt, a buvárhajó két torpedót lött ki és a gőzöst elsüllyesztette. A legénység tizenöt főtől állott, köztük volt tizenegy amerikai.

A Wolff-ügynökség megjegyzi: „Hogy a Reuter-ügynökség mért említi mindig nyomtétkel azt a bizonyos tizenegy amerikait, az nyilvánvaló.“ (M. T. I.)

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 2 óraker.

(Távirati tudósítás.)

Athén. Gunaris görög miniszterelnök most tárgyalásokat folytat az egyes ellenzéki vezetőkkel, hogy lépjenek be pártközi kabinetbe, amelyet pártíveik támogatnának. Ha ez a megoldás sikerül, a görög válság megszűnt, mert a magára maradó Venizelos-párt alig egyharmada a görög kamarának.

Berlin. Lajos bajor király, aki a galíciai harctérre utazott a bajor csapatokhoz, meglátogatta a főhadiszálláson Vilmos császárt, aki igen melegen emlékezett meg a bajor csapatok kipróbált képességeiről, amelyeknek többek közt Przemysl visszavételénél is tanúságát adták. A császár a bajor királynak a porosz tábornagyi méltóságot adományozta. A háború folyamán négy kiváló katona lett porosz tábornaggyá: Hindenburg, Frigyes főherceg, Mackensen és Lajos bajor király. A három utóbbi a diadalmas galíciai offenzívában lett német marsallá.

Stockholm. Goremykin orosz miniszterelnök visszalépése most már befejezett dolog és küszöbön áll. Utóda valószínűleg Krivoscín eddigi földművelésügyi miniszter lesz.

London. A Westminster Gazette az angol ujonctöborzás silány eredményéről írva, annak a véleményének ad kifejezést, hogy az angol ifjúság nagyobb fizetést akar a hadseregbe lépésért. Napi egy shilling zaold kevés, legálább heti egy fontot (12 shillinget) fizessenek, mindjárt több lesz az ujonc.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Színházi műsor:

Szombat: Hegedüs Gyula bucsufelléptével „A Mandarin”.

Vasárnap: Délután fél 4 óraker mérsékelt helyárral „Zsuzsika” operett. Este 8 óraker „Piros ruhás hölgy” operett.

* A színház hírei. Hegedüs Gyula szombaton lép fel utójjára, még pedig egyik legparádásabb szerepében, „A Mandarin” című szerepében. A színmű, a mely különben is egyike a legidegrázóbb daraboknak, az eddigi aradi előadásokon rendszeren zsúfolt házak előtt került színre, így hát bizvást remélhetjük, hogy ma, a mikor a jelen legnagyobb magyar művésze, Hegedüs Gyula játssza a címszerepet, zsúfolt ház fog gyönyörködni e kiváló művész legnagyobb alakításában. Partnere K. Kápolnai Juliska lesz, míg a többi szerepeket Borosnyai K. Fülöp Irma, Delli, Kis Miklós, Kerlész, Herold stb. játsszák. Vasárnapi előadások. Vasárnap, mint rendszeren, két előadás lesz a színházban, délután 3 és fél óraker mérsékelt helyárral a „Zsuzsi kisasszony” nagy-szerű operett kerül előadásra, a címszerepben Pataky Vilmmával, este 8 óraker rendszer helyárral az idén először „A piros ruhás hölgy”, nagy operett, új lesz a darabban Járai Böske, a többi szereplők Pataky Vilma, Borosnyai, Fülöp Irma, K. Pongrácz Matild, Járai, Győző, Barics, Polgár, Kertész stb. Előkészületben „Tiszavirág” operett. „Éjjeli ór” bohózat, kiválóan előrendű szereposztásban.

* Przemysl visszafoglalása. (Az Apolló-színház harctéri fölvételei.) Junius harmadikának történelmi nagyszerűsége, a történelmi események feledhetetlen kibontakozása a maga teljességében, hamisítatlan élethűségében került előnk az Apolló-színház mai új műsorán. Mi aradiak, akik a galíciai csatától messze esve örvendtünk, lelünk minden melegséggel ünnepeltük Przemysl várának visszafoglalását, most egyszerre közvetlen szemtanúi lehetünk diós csapataink egyik legszebb fegyvertényének. Szinte ujjongani, lelkesedni, kiáltani szeretnénk a felszabadult przemysli lakossággal, virágot szeretnénk dobni mi is hős katonáink lábai elé, mikor a harc tüzetől kifáradra, de mámoros boldogsággal vonulnak be a megvívott várba. A film segítségével megismerjük a történelmi nevezetességű várost s a kemény harcokat látott erődöket, amelyeknek már csak a romjai beszélnek. A többi harctéri fölvételek is megragadják a lelünk s az élvezetünk, a nagyszerű szórakozásunkat szinte feledhetetlenné teszik a műsor többi, eseményszámba menő számai. Szombaton utójjára megy ez a műsor. 3

Szerbia nem képes új offenzívára.

(Az utolsó tartalékok behívása. — Agyuharc Orsovánál. — A bombázott Belgrádban.)

Távirati tudósítás.

Nis - Róma, július 2.

A Tribuna írja: Risztios római szerb követ kinyilatkozta, hogy a kis szerb hadsereget reorganizálták, az utolsó tartalékokkal kiegészítették. Ez most Szerbia egyetlen védelmét képezi. A monarchia elleni offenzívára gondolni sem lehet többet. Elég, ha az ellenséget hátárunkon feltartjuk. A hadsereg kész közelebbről meg nem jelölt közös ellenség ellen támadni, ha az Konstantinápoly ellen vonulna.

Orsovánál tüzéségti harc volt.

Bukarest, július 2. Az Universulnak jelentik Verciorovából: Junius 29-én éjjel 12 óraker a szerbek a Govrin hegyről közepkaliberű ágyúkkal lövöldözni kezdtek a Verciorova és Orsova között levő magyar és osztrák hadállásokra, továbbá Vodica-ra s az Ada Kalehval szemben levő kikötőre. Félóra múlva a magyar és osztrák reflektorok kikémlték az Ada Kalehval szemben levő szerb partot s hevesen bombázták a Sip és Tekia között levő szerb hadállásokat. Az ágyuzás reggel három óráig tartott. A tüzéségti harcban hat szerb és négy magyar és osztrák üteg vett részt.

A bombázott Belgrádban

Genf, július 2. A „Journal de Genève” külön tudósítója, Paul de Bochet érdekes leírását közli a mai Belgrádról:

— „A bennünket, egy pár haditudósítót és több tisztet hozó vonat az osztrák-magyar lövegek hordképességén túl fekvő pályaudvaron tart állomást. Innen togatokon, a hajdan remek gesztenye és tölgyfákkal beültetett, most gránátoktól teljesen elpusztított Topcsider-parkon keresztül jutunk a szerb fővárosba. Az utcák teljesen kihaltak. Egyetlen emberi lényel sem

találkoztunk. A házak ablaktáblái bezárva, az üzletek redőnyei leeresztve, mint vasárnap vagy ünnepnap. Az uttesteken minduntalan széles, gránátütötte gödrök, a járdákon lyukak. Mégis a romokat már eltávolították és a járdákat megtisztították. De a villamos vasút vágányait már kikezdte a rozsdá...

Köröskörül mindenütt csend és nyugalom honol. Remek tavaszi lég, verőfényes, azurkék ég mosolyog le a gyönyörű vidékre, amelyben már semmi sem emlékeztet az osztrák ágyúkra és halálhozó gránátokra.

Maga a főváros nem szenvedett jelentősebb kárt középületeiben, sem lakosságában. Csak azt a látszatot kelti, mintha valami nagy ünnep után a vendégek eltávoztak és a házigazdák pihenőre tértek volna...

Helyel-közül mégis siralmas látvány tárul előnk. Például az egyetem épülete, összerombolt tetőzetével, töredezett párkányzatával, összezuzott ablakaival és a szétlő föllibegő ajtófélfáival a pusztulás képét tárják előnk. Nemkülönb a konak, a királyi palota szenvedett az ellenséges lövegektől.

A partvidékeket elárasztotta a Duna és a Száva. Az ellenséges partok egy-egy helyén feltűnik a katonai őrszem. Itt-ott előőrsjáratok kerülnek a szemhatárra, de csakhamar eltűnnek a sűrű bozótban. A füzesekben komitácik bujdosnak, leste a kínálkozó alkalmat, rajtatörni valamelyik eltévedt ellenséges őrszatra... Belgráddal szemközti zöldelő dombláncolat mögül tiszta, világos fehér házacskák csillannak föl. Egy pár kémény füstje száll föl az égboltozatra. Ez Zimony, magyar város. Vas-szerkezettü hid köti össze Belgráddal. Belgrád és Zimony környékén számos szigeten elszórva a Duna és Száva kanyarulataiban Stojkovic hadnagy halászesónakon elkauszolt bennünket a szigetekre egyikére. Az osztrák-magyar-szerb nagy harcok idején katonák buvóhelyei és megfigyelő állomásai voltak e folyómenti szigetek. Most már teljesen elbagyattottak és üresek. Csak döglött halak vázaiból rakódott ott össze egy-egy törpe halom. Visszatérünk Belgrádba. Kellemes éjszaka száll a városra, amelynek utcáin csak a silbakos katonák súlyos léptei koppannak. A főútcán az egyetlen nyitott, halkán megvilágított kávéház terraszáról szerb, francia, orosz és angol katonatisztek elegyes, hangos és vidám társalgása hallik a sötét éjszakába...

Hirtelen puskaropogás zavarja fel az utca esőndjét. Apró fehér füstfellegek szállnak az ég felé. A csillagos égboltozaton egy Taube mutatkozott. Az éber helyőrség óriási francia biplánt bocsátott föl üldözésére. Aztán csend lesz. A légi harcok nyomtalanul eltűnt a szemlátóhatáron.

Bolgár betörés Szerbiába.

Nis, július 2. A szerb sajtóroda jelentí, hogy egy bolgár banda betört Szerbiába. A bandának sikerült benyomulnia a bregalnici kerületbe, ott megállítottott utjában észétverte a nagyszerb katonaság, melyet a kormány eléje küldött. A bandák menekülésük közben a kumanovai kerületben lévő Gagnigovszkaba futottak, de onnan is tovább üldözték őket.

A járvány-pusztította orszög

Pétervár, július 2. A Rjecs jelentése szerint Szerbiában újabb, nagy járványok dulanak. Az óvintézkedések már megtörténtek. A Szerbiából Romániába és Bulgáriába menő utasokat a határon egészségügyi vizsgálat alá vetik.

Románia a galíciai győzelem hatása alatt.

(Eldölt a balkáni kérdés? — Alkudozások Bulgáriával. — Itália táradozásai.)

Távirati tudósítás.

Bukarest—Szófia—Köln, július 2.

A *Kölnische Zeitung* értesülése szerint Bethmann-Hollweg kancellár és Jagow államtitkár Burián báró külügyminiszterrel a román és bolgár politika előrelátható alakulásáról tanácskoztak. Ez a kérdés áll ma az érdeklődés homlokterében, azonban még határozottan nem alakult ki a helyzet. Minden túlzott optimizmus nélkül is meg lehet azonban állapítani annyit, hogy az entente reményei akár Románia, akár Bulgária katonai támogatását illetőleg erősen csökkentek.

Románia maga választja meg beavatkozása idejét.

Lugano. A Secoloban Magrini azt írja, hogy Románia feltétele, amely szerint ő határozza meg, hogy mikor látja elérkezettnek az időt a háboruba avatkozásra, szakításra vezetett a négyes entente-tal. Az orosz követ ezt a követelést, amelyet egyébiránt a román vezérkar vetett a tárgyalásokba, kellemetlennek jelezte. Magrini értesülése szerint Oroszország újabb jegyzéke a legközelebbi hetekben várható, azonban Bratianu előreláthatóan nem siet a válasszal, hanem megvárja a galíciai események további alakulását.

A galíciai orosz vereség döntő Romániában.

Amsterdam. A Times jelenti Szófiából: Az oroszok galíciai veresége hihetetlen befolyással volt Romániára. Szófiában kevésbé érezhető a nyomás. Románia magatartása Bulgária sorsát is eldönti.

A veszedelmes ruzszofil politika.

Bukarest. A román kormány félhivatalos lapja, a „Viitorul“ legutóbbi számában „Filipescu Nicu veszedelmes politikája“ címmel vezetők cikket közöl, amelyben polemizálva Filipescu lapjával, az „Eposz“-ral, az alábbiakat írja:

— Hogyha a közvélemény valaha fellázad, akkor biztosan csakis ellene és a Sardinia-utcaiban lakó társa ellen lázad fel, akivel próbálja megcsalni a közvéleményt, — amelyet nem lehet oly könnyen becsapni, amint azt ők gondolják — kihasználván és kompromittálván a nemzeti ügyet a belpolitika mellékes céljaira.

Ime, Filipescu ezen veszedelmes politikája még a saját politikai barátjainak egy részét is felháborítja, akik kezdik észrevenni azt az örvényt, amely felé ennek az embernek az ambíciója és szenvedélye taszítja őket.

Megbukott az Adeverul gyűlése.

Bukarest. A hivatalos L'Independance Roumaine, amely Bratianu miniszterelnök személyes organumaként ismeretes, a Romániában élő erdélyi és bukovinai románoknak a bukaresti ruzszofilok patronátusa alatt megtartott vasárnapi meetingjéről a következőket írja:

— Ennek a gyűlésnek még a megjelentek számát és kvalitását tekintve sem volt semmi féle sikere. Dacára bizonyos laok lármás rek-

lámjának és a bejelentett szónokok hirnevének, a gyűlésre a szomszédos országokból menekült románokon kívül csupán néhány diák, több gimnázista és egy politikai klub azon tagjai mentek el, akik vezetőik hívására rendszeresen akcióba lépnek.

A román kormány lapja a következőkben a gyűlés balsikerét a patronátusok gyanus céljainak felismerésében látja.

— Ezt a gyűlést — írja — az Adeverul szerkesztőségi szobáiban tölték ki, ebben az üzleti szellemű lapirodában, ahol mindennek meg van a maga ára s amelynek tulajdonosa már régebbi idő óta nemzetközi eszmék felé hajlott, amennyiben egy olyan szövetséggel paktált, amely sem a mai kettős szövetség, sem pedig a négyes szövetség. (Milla Constantin, az Adeverul tulajdonosa köztársasági érzelmű. A szerk.)

Tartózkodó a román kormány az oroszokkal szemben.

Berlin, július 2. A Lokalanzeiger konstantinápolyi tudósítója beavatott román politikai forrásból arról értesül, hogy az oroszbarátok ismét nagy érdeklődést fejtenek ki, hogy a román kormányt az Oroszország érdekében való állásfoglalásra bírják. Komoly politikai körökben azonban egyre bizonyosabbá válik, hogy a román kormány az orosz agitátorokkal szemben nagyon tartózkodóan viselkedik és hogy a meggyőzés a központi hatalmakkal már nem késhet soká.

Az utcai politikája hiábavaló.

Berlin, július 2. A Viitorul című félhivatalos bukaresti újság ahhoz a jelentéshez, hogy „a nemzeti akció a kormánynak bizalmatlanságot szavaz“, a következő megjegyzéseket fűzi:

— Az, hogy a nemzeti akció bizalmat szavaz a kormánynak, vagy sem, egyáltalán nem fontos, annak dacára, hogy a nemzeti akció állásfoglalása eddig még mindig ellentétben volt Románia legfontosabb érdekeivel. Tagjai a tisztán látó és meggondolt patriotizmus ellenségei voltak.

Az újság megállapítja, hogy az utcai tüntetések politikája egyetlen ország érdekében sem volt kívánatos. Teljesen hiábavaló és káros lenne az utcai politikát abban az értelemben folytatni, a hogyan a múlt ősszel volt divatban.

Ily döntő fontosságú pillanatokban, mint a miyleneket most élünk, az elhibázott lépéseknek beláthatatlan következményei lehetnek. Csak nyugodt, okos magatartás és az ily nagy időkhez szükséges előrelátás hozhatja meg a sikert számunkra, melyet az utcai lármával nem érhetünk el.

Miért zárták el az orosz-román határt?

Bukarest. Tulceából írják az „Universul“-nak:

Az Ismailban székelő román konzulátus és az ottani orosz hatóságok között súlyosabb természetű konfliktus történt.

Ertesüléseim szerint — írja a tudósító — ez a konfliktus vonta maga után az orosz határ elzárását Románia felé.

Ugymondják, hogy egy román hivatalnokot, aki rendszeren látogatta a román konzulátust, az orosz hatóságok gyanuba fogták és megmotozták

s ez alkalommal kompromittáló iratot találtak nála, amelyet átakart vinni Romániába.

Az eset megtörténte után az ismaili hatóságok további intézkedéseket kértek a kisenevi kormányzóságtól, amely azonnal elrendelte az orosz határ elzárását Románia felé.

Másrészt informálva vagyok arról — írja a tudósító — hogy az orosz hatóságok szigorú rendeletet kaptak, miszerint nagyobb felügyelettel kezeljék a Romániából jövő utasokat s amely eljárás az utóbbi időben több letartóztatást vont maga után.

Alkudozások Bulgáriával

Lugano. Rómából jelenti a *Corriere della Sera*: A négyes entente diplomáciája Szófiában még nem érte el a kívánt eredményeket, de abban bíznak, hogy a most érkezett újabb ajánlatok meghozzák a döntést. Kétségteien, hogy a Bulgáriának tett újabb propozíciók erős ellenszenvvel találkoztak Görögország és Szerbia részéről, amelyek minden áldozatot megtagadnak. Petervárról viszont azt a hírt kapta a *Corriere*, hogy Bulgária és Szerbia között csökkent a feszültség és Szerbia nem ellenzi tovább, hogy Istip és Kocsana kerületekről Bulgária javára lemondjon. Bulgária követelése nem lépik ma már túl az első balkáni békeszerződésben számára megállapított határt. Vifás azonban még a monastiri terület és a görög birtokban levő Kavalla hovátartozása. Azonfelül Szerbia nem hajlandó a területeket azonnal átadni és népszavazást kíván a Vardaron túl levő vidék hovátartozását illetőleg. (Ez a petervári jelentés világosan mutatja, hogy a tárgyalásokban még ma is ugyanugy áll minden, ahogy már hónapok előtt volt.)

Bukarest, jul. 2. Szófiából táviratozzák: A török-bolgár megegyezés létrejötte, hála a német kormány befolyásának; Konstantinápolyban nagyon valószínű. Tekintettel ezen lehetőségre, Radostawoff bolgár miniszterelnök magához hívatta a szófia lapok kiadót és a legnagyobb józanság ajánlásával a következő kijelentést tette előttük:

— Előttünk van egyrészt a négyes szövetség ajánlata az akcióbalelésre vonatkozólag, másrészt pedig Törökország ajánlata, amely Bulgária semlegességéért az Énos-Midiai vonal azonnali átengedését foglalja magában és ily módon Bulgáriának szabad kezet enged Szerbiával és Görögországgal szemben.

Bukarest, július 2. Derussi szófia román követ visszatért állomáshelyére, ahol az utóbbi időben Georgescu Demeter helyettesítette. Georgescu továbbra is a szófia román követségen marad és a diplomáciai tárgyalásoknál segítségére lesz Derussinak. Derussi szófia utja előtt Bratianu miniszterelnöknel és Porumbáriu külügyminiszternél volt.

Az olaszok balkáni akciója.

Genf. A Stampa jelenti: Az olasz minisztertanács a Balkán helyzettel és a Dardanella-akcióval fog foglalkozni.

Berlin, július 2. A Courierbureau Haag jelenti Rómából: Az igen jó összeköttetésekkel rendelkező Stampa azt jelenti, hogy Sallandra utazása a főhadiszállásra, a 28-án meg-

tartott minisztertanács határozata következtében történt. Salandra igen fontos politikai elhatározások ügyében fog a királlyal tanácskozni. Ezek az elhatározások igen közelállók és a négyes-szövetségnek a Balkán-államokra vonatkozó terveivel állanak összefüggésben. A Stampa hangsúlyozza, hogy a Balkán-államok beavatkozása a négyes szövetség részére, most a legfontosabb probléma.

Mit kap Görögország.

Lugano, július 2. A Corriere és a Secolo szófiai tudósításai szerint az entente kísérletezései ott teljesen meghiúsultak. Habár Szerbia és Görögország kárára területi koncessziókat ajánlottak fel. Az olasz lapok azt az ostoba hírt terjesztik, hogy Németország Görögországnak semlegessége ellenértékül Szmirnát ígérte oda. (l)

Hová tűnnek Aradról az élelmiszerek?

(A legnagyobb szállító: a városi élelmiszerüzlet vezetője. — Tízezer kilogramm az elszállított napi mennyiség. — Hiteles adatok hét kereskedő üzleteiről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 2.

A város hatóságai hetek óta a legnagyobb buzgalommal fáradoznak azok, hogy Arad lakossága szükségét ne szenvedjen a legfontosabb élelmi cikkeken, ha már a várost dusan termő veteményes kertek övezik körül. Állandóan halljuk a panaszokat, hogy habár az aradi piacon rengeteg élelmicikk található, mire a gondos családanyák a Szabadságtérre, vagy a Tököl-térre jutnak, akkorra csak a szeméjte marad meg a legszükségesebb tápszereknek. Ennek az az oka, hogy Aradról tömegesen viszik ki a zöldségfélét, a legtáplálóbb élelmi cikkeket és a mi itt marad, seleftes, — drága anyag. Kíváncsiak voltunk, hogy a hatósági szigor és dicsérendő felbuzdulás leszorította-e némileg az Aradról való kivitel? Ellátogatunk a vasuti teherpályaudvarra, a raktárakba és megtudakoltuk, hogy hozzávetőlegesen hány kilogramm élelmi cikket szállítanak el naponta Aradról?

Mindjárt konstatálhatjuk, hogy a hatóság szigora egyáltalán nem okozott változást az exportban. Mindennap most is elszállítják ugyanazt a mennyiséget, mint annak előtte. Megállapítottuk, hogy Aradon hét olyan kereskedő van, aki nagyban exportál, aki nagy tömegben vonja el a város szája elől a legolcsóbb falatokat. Legelső helyen van a város élelmiszer üzletének vezetője, Sponner Adolf. Róla megállapították már az illetékes férfiak, hogy nagyon jó kereskedő, aki a város élelmiszer üzletében tekintélyes forgalmat és szép hasznot produkál. A várostól — úgy tudjuk — havonta 200 korona fix fizetése és a forgalom után százalékos részesedése van. Ugyanakkor azonban, amikor Arad város élelmiszer üzletében olcsó árucikkokhoz akarja juttatni a közönséget, nem szabad volna a nagy exporttal növelni a piaci árakat. A hatóságnak bizonyára nincs róla tudomása, hogy Sponner Adolf Arad legnagyobb exportőrje és városi megbízásával ez talán összeférhetetlen.

A második legnagyobb szállító Grosz Jenő, s csak harmadik helyen áll Luttwák József. A bulgáriai származású Gocsev Ivánnak is nagy kiviteli üzlete van. Az évek óta Aradon tartózkodó Gocsev már talán magyar állampolgár lett. A balkáni háború idején se hagyta el Aradot, hanem szorgalmasan szállította a kalarábét, tököt, paszulyt és több esze volt, minsem hogy a vérét ontsa a kis Bulgáriáért. Azt nem tudjuk azonban, hogy Gocsev Arad város földbérletje-e, mert ha igen, akkor haldéktalanul föl kell bontani a vele kötött szerződést.

A hét taru társaság — természetesen külön-

külön — évek óta küldi a salátát, a kalarábét, a zöld paszulyt, a tököt, a következő városokba:

Budapestre a központi vásárocsarnokba naponta 3000 kilogrammot.

Marosvásárhelyre mindennap 2000—2500 kilogrammot.

Petrozsényba 1000 kilogrammot.

Lupényba és Vulkánra 1500 kilogrammot.

Sepsiszentgyörgyre, Ditróra, Székelyudvarhelyre, Székelykereszturra és Kézdivásárhelyre egyenkint 200—200 kilogrammot.

Brassóba 500—1000 kilogramm jut. Összesen tehát átlag naponta tízezer kilogramm megy ki tőlünk.

Érdekes, hogy szárnyast Aradról nagyon kis mennyiségben szállítanak. Ezt a kereskedést leginkább Borossebesről, Dáznáról és a kisjenői járásból űzik. Hogy Aradon ma szinte megfizethetetlen drága a szárnyas, annak az a magyarázata, hogy a vidékről nem Aradra, hanem egyéb városokba viszik a csibéket, ruccákat, libákat. A hatóság törekvése, hogy le-törje a mesterséges élelmiszer drágítót, aligha vezet eredményre, mert azok leleményesebbek, kitartóbbak és ami a legfontosabb: sok idejük van a hatósági intézkedések kijátszásához. Ezt láttuk a mai piacon, amikor átadták a forgalomnak a rendőrség által beszerzett három vagon burgonyát. Az exportőrök különböző strohmanokkal összevásároltatták a burgonyát és aztán kilogrammonként négy fillérrel drágábban adták el, ami pedig megmaradt — elszállították. Egyetlen mód volna, hogy ezen a rémes állapoton segítsünk: a kiviteli tilalom. Ezt azonban a belügyminiszter semmiáron se tűri meg abból az igazságos szempontból kiindulva, hogy amíg egy-egy vidék lakói dussálnak az élelmicikkeken, addig más, szegény vidékek lakóinak csak szabad koplalni. Nincs tehát más hátra, mint türelemmel lesni, várni a legnagyobb gyógyszerre: — a háború végére.

(b.)

Tisztelettel kérjük t. előfizetőinket, hogy a lap kézbesítésére vonatkozó reklamációkat, avagy a lakhelyváltoztatást mindenkori a kiadóhivatallal közöljék, (Telefon 151.) mert másutt, pl. a lapkihordónál, vagy pénzbeszedőnél leadott címváltozások elkésve, vagy egyáltalában nem jutnak birtokunkba.

Konzervhust

próbál ki a város.

(Az élelmezési bizottság ülése. — A hatósági kenyér.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 2.

Az élelmezési bizottság ma délutáni ülésén Greén Nándor főkapitány jelentést tett a mai hetipiacról, a marhaárakról, amelyek a múlt hetivel szemben valamivel magasabbak. A bizottság hivatása lett volna a husárakat szabályozni, de miután a meghívott szakértők, Leopold Zsigmond és Habereger György nem jelentek meg, a bizottság nélkülük nem óhajtott a kérdéssel foglalkozni s úgy határozott, hogy a főkapitányi jelentést átteszi a polgármesterhez, aki összehívja az árszabályozó bizottságot.

Lőcs Rezső helyettes polgármester a Magyar Banknak a husellátás kérdésében tett ajánlatát ismerteti. A Magyar Bank a sózott marhahúst nem ajánlja, ellenben a konzervhúst a beszerzési helyen 1.20 dán koronába számítja fél kilogrammos dobozokban, a főzött gulyást pedig 1.15 koronáért számítja. Ehhez járul még a szállítási költség, amelyet pontosan kiszámítani csak Hamburgtól, illetve Swinemündétől lehet.

A bizottsági ülésen jelen volt Erdős Pál, a Dürer Gusztáv cég üzletvezetője, aki ugyancsak a fenti feltételek mellett (ab beszerzési hely) a következő ajánlatot tette:

Egy kilós konzervdoboz	2 68 korona
Fél kilós konzervdoboz	1 27 korona

A pontosan ki nem számítható vasuti költségekkel együtt egy kiló hus így 3.50—2.60 koronába kerülne.

A bizottságban hosszabb vita indult meg, amelynek során hangoztatták, hogy az aradi Vörös Kereszt Egyesület kipróbálta az említett külföldi konzervet, kitűnőnek találta s Erdős Pálnál egy száz mázsa rendelést adott fel. Megjegyezte még Erdős, hogy egy ma érkezett külföldi ajánlat valamivel olcsóbb, de az ár-hullámmással, miután az ajánlatok állandóan fenntartással vannak, mindig számítani lehet.

A bizottság végül úgy határozott, hogy a konzerv-husból egy-egy próbadozot kapnak Lőcs Rezső helyettes polgármester, Nyáry Vilmos, Hoffmann Antal, Berta Titusz és Bing Hugó, akik háztartásukban a legkülönbözőbb módon kipróbálják s amennyiben megfelelőnek találják, a város egyelőre 10 métermázsaát vesz belőle az élelmezési üzlet számára.

Az ülés végén a hatósági élelmezési üzletek vezetői tették meg jelentésüket. A lisztüzletből a Dózsa kenyérgyár azzal, hogy egy 40 szák lisztből álló tételt májusban kifizetett, de át nem vett, ezt az összeget visszaköveteli. Az üzletvezető szerint a kenyérgyár a lisztmennyiséget átvette, amiről elismervénye is van. A bizottság megbizta Lőcs Rezső helyettes polgármestert, győződjék meg, hogy az elismervény tényleg meg van-e. Morawek a város szerszédése kenyérszállítója, aki kötelezettséget vállalt, hogy száz mázsa lisztből száznegyven mázsa kenyeret szállít, bizonyos összeg megtérítését kérte azzal, hogy a liszt-hoz még burgonyát kellett adnia, hogy a száznegyven mázsa kijöjjön. A bizottság ezt a kérést nem teljesíti, miután Morawek tiszta lisztből vállalta a kenyér előállítását s így amugy is olyan anyagot, burgonyát adott a kenyérhez, amely a lisztnél olcsóbb.

Tíz méterrel nyomulnak előre az olaszok.

— Az Isonzó-vonal harcai. — A megvihatatlan Krn. — Olasz elite-csapatok pusztulása. —

Távirati tudósítás.

Budapest—Bécs—Róma, július 3.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Az alsó Isonzonál ismét visszavertünk egy heves olasz támadást. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Lassunak találják előnyomulásukat az olaszok.

Lugano, július 2. A Corriere della Sera írja az Isonzo-frontnál levő harcterről:

— Előnyomulásunk a folyó tulsó partján lassan ugyan, de kifejlődik. Cadorna jelentései nem említenek nevet és semmi topográfiai részletet előnyomulásunkról. Ez egy kis esalódást okoz azoknak, akik térképükön zászlócskákkal szokták jelezni, hogy hol állanak a csapatok. Az előrehaladás oly lassu, hogy egyes helyeken száz, sőt gyakran csak tíz méterrel lehetne jelezni, akárcsak a francia-német hadszíntéren. Az Isonzo tulsó partján a lövészárkoknak hosszu sora vonul el előttünk, amelyeket a Karszt fensíkjai erősségek és elrejtett ütegek védenek. A katonai geográfusok tanulmányozására érdemesek a Karszt mélyedései, amelyek nagyon alkalmasak nemcsak az ágyúütegek elrejtésére, hanem kitűnő fedezékek nagyobb csapatok számára is. Bizonyos, hogy egyike a legkiválóbb katonai geográfusoknak hőzandort Conrad generális, aki néhány évvel ezelőtt tanulmányt írt egy esetleges Karszt-háborúról. Megemlítjük ezt, mert szemlélteti az Isonzon tuli előnyomulás nehézségeit és rámutat arra, hogy az ellenségnek módjában van a komoly ellenállás. Nemcsak, hogy birtokában van a védelemre legkitűnőbb terep, amelyet még a lövészárkok is megerősítenek, hanem az az előnye is meg van, hogy tisztjei és csapatai évek óta előkészültek a hegyvidéki háborúra. Az osztrák-magyar csapatok több ízben tartottak nagygyakorlatokat a Karszt-hegyekben. Ilyen körülmények közt előnyomulásunk csak lassu lehet, mert rendszeresnek és számítnak kell lenni. Szükséges, hogy türelemmel várjunk.

Tízezer gránátot lőttek egy pontra az olaszok.

Berlin. A Berliner Tageblatt haditudósítója Leonhard Adel jelent a délnyugati-hadisajtószállásról:

— Első tervszerűen előkészített offenzívájuk összeomlása után az olaszok az Isonzó vidékén jó darabig arra szorították, hogy az osztrák-magyar hadállásokat tüzésükkel kitapogassák. A lehető legnagyobb arányú bombázást irányították újabban a déli szakaszra, a mely a doberdoi lensiktől az Isonzo torkolatáig ív alakban terjed. Június 23-án kezdődött a bombázás egyszerre kétszáz ágyuból, a melyek közül a legnagyobb 21 centiméteres

volt. Egyik lövés a másikat követte olyan gyors egymásutánban, hogy a levegő pokoli süvöltéssel teit meg. Egyes helyekre a nap folyamán tízezer olasz gránát és srapnell csapott le. Pedig ez még csak előjáték volt a másnapi még hevesebb és még több municiót tékozló ágyuzásnak. Különösen éjtájban valóságos esője zúdult az ellenséges lövedékeknek állásaink felé.

Az északi Isonzo-szakaszon makacsul ragaszkodnak az olaszok ahoz a tervükhöz, hogy a Krn hegytömbnek urai legyenek. Alpinik kisebb szakaszai beásták magukat a sziklák közé, de a monarchia csapatai régen előkészített állásaikból urai az összes fontos stratégiai pontoknak. A harc itt teljesen a magas hegyi háboru jellegét vette fel. Az olaszok első nagyobb támadásait, amelyeket alpini zászlóaljok hajtottak végre, a Krnt védő magyar és karintiai csapatok előre elkészített kölavínak alágördítésével fogadták. A kölavínak tömegesen sodorták a halálos mélységbe az ellenséges elite csapatok harcosait.

Egy hónap óta állnak a Krnnél.

A sajtóhadiszállásról jelentik: Délnyugati hadseregünk, amelynek erején és hősiességén minden olasz remény megtörik, teljesen ura a maga akaratának. Ugy tehet, ahogyan akar a azt, amit legcélszerűbbnek tart. A Krn hegyóriás valósággal szédítő ijesztő arányaival és katonáink minden csodálatot megérdemlőnek. A kolosszus nem ad semmit. Szakadékok szélén lebegő keskeny ösvény nyújtja az egyetlen lehetőséget a hegyháboru számára konstruált főzöládák szállítására. Szállítás vagy buvóhely nincs a csapatnak vászonsátrak alatt kell töltenie az éjszakát. Ezt igazán csak a turisták méltányolhatják, akik semmi körülmények között nem vállalkoznának ekkora hegy megmászására, ha tudják, hogy a magas hegyesség hideg éjszakai elől nem vonulhatnak fedél alá. Menedékház pedig a Krnen, amelyet a turisták a szebb kilátást nyújtó Triglav kedvéért elhanyagolnak, csak kevés van. Mindent elkövetnek, hogy katonáink helyzetét mennél elviselhetőbbé tegyék, — már vízvezeték is épült — mégis csak a mindennel beérő hősi igénytelenség dacolhat ott, a hegyesuoos magaráhagyottságában természetes és elkérthetetlen nélkülözésekkel. A határ nem alkalmas minden pontján a védelemre, amiért a természetes védelmi vonalra, az Isonzó mellé vonult a hadsereg. A Modena- és Salerno-dandárokból álló nyolcadik olasz hadosztály erős bersaglieri-csapatokkal és több alpesi vadász-zászlóaljjal május végén délnyugat felől Karfreit felé vonult. Előrehaladásukat azonban megállította a Krn. Azóta teljes egy hónap mult el anélkül, hogy óriási erőfeszítéseik és ezeknek megfelelő veszteségeik közelabb hozták volna az olaszokat céljukhoz.

Nem sikerült olasz hadicsel.

Bécs. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az Isonzo fronton negyvenegy olasz félmentalanre vetkőzve, hogy parasztnak lássanak, a hid-

hoz akartak lopózni, hogy azt kijavítsák. Az olaszokat nyole honvédünk elfogta.

Az olasz király akarta a háborút.

Bécs. A Neue Freie Presse jelenti: Hágai diplomáciai körökben beszéltek, hogy Olaszország fel van mentve az alól a kötelezettség alól, hogy akár a nyugati harctérre, akár a Dardanellákhoz csapatokat küldjön. Határozottan kívánta az olasz kormány ezt az engedményt s csak ilyen feltétel, alatt csatlakozott az entente-hoz. Ezt is biztosan tudják hágai diplomáciai körökben, hogy Viktor Emáuel király siettetta a hadtizenetet s az ő személyes beavatkozása nélkül Giolitti és a békepárt kerekedett volna felül.

Az időjárással harcolnak az olasz vezérek.

Stockholm. A Svenska Dagbladet katonai munkatársa felette gunyos hangon ír az olasz vezérkari jelentésekről. Ezekből mindig át tűnik ki, hogy az olasz operációkat a kedvezőtlen légköri viszonyok, vagy zivatarok akadályozzák. Az alpesi időjárás se felel meg az olasz hadvezéreknek. Így aztán nem csoda, hogy az Isonzonál a helyzet a háboru kitörése óta alig változott.

Lembergi ujság hős katonáinkhoz.

(A Dziennik Polski üdvözlő isten hozottja.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 2.

Csapataink bevonulása Lembergbe, amint a hivatalos jelentésekből és a haditudósítók híradásából ismeretes, nemcsak a győzelmes seregek diadalünnepe volt, hanem a felszabadított Lemberg is, amelynek lakossága ujjongó, tuláradó örömmel fogadta katonáinkat. A felszabadított város hangulatáról élénk képet ad a Dziennik Polski lembergi napilap június 22-iki száma, amely első oldalán lelkes szavu üdvözlést intéz hőseinkhez. Az érdekes lapot, a mely történelmi dokumentum, B. K. aradi papirkereskedő küldte haza több érdekes orosz árucikkkel és a lembergi nagy napokban készült fotográfiákkal együtt. Lemberg visszafoglalásának érdekes emlékei ott láthatók a Bloch és Andrassy-téri kirakatában, a Dziennik Polski lelkes szavu cikkét pedig, amelyet egy Aradon élő lengyel fordított le, itt közöljük:

Isten hozott!

Ezt kiáltjuk a Habsburg-monarchia győzelmes seregeinek, amikor városunkba lépnek. Az ellenség, amely tíz hónapon át volt Lemberg birtokában, kényszerült eltávozni offenzívájuk elől. Üdvözljük szívvvel és lélekkel az osztrák-magyar csapatokat és annál szivesebben köszöntjük őket, mert soraikban apáink, testvéreink, fiaink térnek vissza hozzánk, mindazok, akik legdrágábbak nekünk és akikről hosszú hónapokig tartó távollétük alatt nem jutott hír hozzánk.

Az osztrák csapatokkal együtt jön a mi légiónk is, a bátor lengyel ifjakból sereglett hősei annak a lengyel sasnak, amely a világ most forrongó átalakulásában kiküzdi Lengyelország jobb jövőjét. A lengyel sas repülésre tárta szárnyait és habár fehértollai bibor vérral vegyültek, mégis érezzük, hogy szárnycsapásaiban a háboru tűzében és nélkülözéseiben ellentállóbbá lett lelkek ereje él. Isten hozott kedves gyermekeink, akiket tíz hónap előtt

egész Lemberg könyvével megáldva bocsátott utnak! Valamennyien itju hősek ők, akik a lengyel légió zászlójával visszatértek közénk és valamennyien a mi édes fiaink.

Nem egy boldog és szerencsés család van ma, amely viszontlátja otthonában a drága fiút, a testvérét. Sok-sok álmatlan éjszaka után, hosszú órák borzasztó bizonytalansága multán kedves pillanatok ezek.

De lángoló szívvel és boldogan üdvözlünk mindenkit, aki ma a régi lengyel királyi városba, Lembergbe lép. Kitérnek lengyel várunk kapui, hogy befogadják a kedves vendégeinket, akiket valóban vígan és boldogan köszönhetünk, hiszen szeretett lengyel fővárosunk a háború legnagyobb viszontagságai közben is csodálatosan sértetlen maradt. Mindenkit, aki visszatér az ősi lengyel városba a régi lengyel üdvözlés fogadón: Isten hozott! Isten legyen veled! (Witajcie! Bóg z Wami!)

H I R E K.

Éjjeli támadásra készülnek az oroszok.

(Aradi zászlós levele a galíciai harcterről.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, július 2.

St. Gy. zászlós Aradon lakó szüleinek június 25-iki kelettel a galíciai harcterről írta az alábbi levelet, mely katonáink bizakodó és jó hangulata mellett tanuskodik.

... Valószínűleg, azaz természetes, hogy érdekelni fog benneteket, hogy miképen vagyunk? Sokat nem szabad írni, tehát amit lehet, közlök veletek. Az ellenséggel állandóan farkas szemét nézünk. Nappal inkább csend van, kevés lövés esik. Délután, de még inkább este felé megkezdődik a hecc, mely azonban háta a jó Istennek a mi javunkra dől el. Az ellenség minden támadási kísérlete vissza lesz verve és reméljük, hogy eddig elért eredmények alapján sikerülni fog e bandának mielőbbi teljes leverése után szeretteinket viszont látni. Az időjárás itt kedvező. A nappalok néha kissé melegek, az éjszakák alig kellemesek. Tegnap 24-én például gyönyörű éjszaka volt. A hold nappali világossággal látta el a lövészárkunk előtti területet és mi visszatartott lélegzettel vártuk gyűlölt ellenfelünket, hogy ismét győzelmet aratva rajtuk, visszaverjük őket egészen piszkos hazájukba. Sainos, úgy látszik sejtették, hogy kalepcébe kerülnek és nem jöttek. De ez nem tesz semmit. Van egy találó, jó magyar közmondás, mely azt mondja, hogy ami késik, nem múlik. Ha tegnap nem is sikerült, de legközelebb meg kell, hogy kapják azt a nagy verést, amely aztán végkép elveszi a kedvüket szeretett hazánkat tovább bolygatni. Felesleges mondanom, hogy úgy a legénység, mint mi tisztok a lehető legnagyobb nyugodtsággal, kitartással, bizalommal nézünk az elkövetkezendő események elé, a melyek csak a mi fényes győzelmünkkel végződhetnek. Mindenütt diadalmaskodó fegyvereink sikerében biztosak vagyunk, csak alig várjuk az alkalmat, hogy az oroszokat végkép megverjük és kikergessük őket teljesen G.-ból. Hogy pedig magamról is írjak valamit, hát örömmel tudatom veletek, hogy jó kosztom van. Ha a jó Isten az ütközetekben is úgy meg óv, mint amilyen szerencsém volt eddig élelem tekintetében, úgy panasza nem lehet okom. *Oly bőven van ebéd és vacsora, hogy legényemmel megosztom, pedig tudjátok mily nagy étkü vagyok, képzelhetitek, hogy mily nagy adagokat kapok. . . Mindennap egy liter bor is jár ki, meg is iszom, sőt amit eddig*

nem tettem, cigarettázom, szivarozom, de mindez nem esoda, mert az ember a háboruban részint unalmában, részint muszájból, még harisnyját steppolni is megtanul. . .

— **Vizsgálat az Erzsébetvárosi Kaszinóban.** Budapestről jelentik: Ma éjzaka tizenkét óra tájban a Rákóczy-ut 28. szám alatt lévő Erzsébetvárosi Kaszinóban a főváros hatósága a rendőrséggel együtt vizsgálatot tartott. Megjelentek a főváros tanácsa részéről Bukovszky főjegyző, az előjáróság részéről pedig Székely fogalmazó több delegálttal. A vizsgálatnak az volt a célja, hogy megvizsgálják a kaszinó belső életét, vajon betartják-e az alapszabályokat s csak tagok vesznek-e részt a játékokban? A körben nem kellett meglepetést a bizottság megjelenése, amely azután konstatació, hogy senki sem sejtte meg az alapszabályokat. A kaszinót egy névtelen följelentés azzal vádolta, hogy ott nemtagok igen nagyban játszanak hazard-játékokat. A rendőrség a belügyminiszterhez fordult utasításért s a belügyminiszter rendelte el a vizsgálatot.

— **Hősi halál.** Badalik Béla a gyulai 2. honvéd gyalogezred gépjegyverosztályának egyik irányzója, a fémipariskola végzett növendéke, aki az aradi vasipari r. t. helyettes művezetője volt, Sambor közelében június 13-án a mellén lövést kapott. Eperjesre vitték, ahol ma délelőtt hősi halált halt, szegény anyját Badalik Sándor cipész mestert, anyját és egyetlen nővérét mély gyászban hagyva. Temetése vasárnap délután lesz Eperjesen.

— **Adomány a Ferenc-téri kórháznak.** A Ferenc-téri kórház vezetősége halás köszönetét fejezi ki és további szíves pártfogását kéri az alábbi nemesszívű adakozóknak. Farkas János mészáros, Hecht Klári, özv. Lonovich Gyuláné, Scherbaag virágüzlet, báró Bohus Lajosné, Dede János, Múlek Lajosné, Meiszner gyerekek, Theisz Irma 10 korona, báró Bohus Zsigmondné 50 korona, N. N. 100 korona. Azonkívül oszonnákra adakoztak: Spitz nővérek, Etes Arminné, Dózsa Dezső, Brasch Simon, Mellinger Józsefné, kunagotai Vajda Zsigmond, Vörös Magda, Hoffmann igazgatóné, Fodor Gyuláné, Kálmán Jenő (Budapest), Lustig Arminné, Czukor Lászlóné, Löffler Jakab.

— **Eltűnt földbirtokos.** Nagyváradról jelentik: Kiss János borsi tekintélyes földbirtokos, aki a bevonult legyzőt is helyettesítette, egy vadászfeztyverrel eltűnt hazulról. Az utóbbi időben nagyfokú idegességről panaszkodott. Azt hiszik, öngyilkosságot követett el.

— **A vak katonák alapjára** Kristyóry Dezsőke ma 10 koronát küldött be hozzánk. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Színész és ország házassága az Isonzónál.** A romantikát hősesen termő világháborúnak megkapó jelene jászódott le június 21-én, déli 12 órakor, az Isonzó-partján, egy négyszáz méter magas hegyi kálvária, melyet két oldalról a Veltes és Karavanken felhőbe vesző óriási hegyesek környeznek. Az ellenséges ágyutüzől összeomlott kálvária, csak néhány száz méternyire az ellenségtől, a lövészárkok teljes közelségében Szombathelyi Béla szegedi cs. és kir. őrnagy örök hőségét esküdött Tólvölgyi Margitnak, az aradi színház évek előtt sokat ünnepeelt hősnőjének, aki legutóbb a szegedi társulat tagja volt. A dalás őrnagy már korábban ol-tárhoz akarta vezetni szíve választottját, a nagyműveltségű bájos művésznőt. A házasságot azonban az a körülmény késleltette, hogy a jegyepár okiratai valamely hivatalban elkallódtak. Az őrnagyné június 23-ig maradt az olasz harctéren, ekkor férje kívánságára ismét utra költ és 25-én Budapestre érkezett, a honnan azután hazament Szegedre.

— **Halálozás.** Vetsey Jenő, az Acsev. fő-ellenőre hosszas betegeskedés után ma délelőtt 53 éves korában elhunyt. Vetsey fő-ellenőr már több mint egy éve súlyos beteg volt és halála nagy szenvedéseinek vetett véget. Temetése, amelyen az Acsev. tisztikara is részt vesz, július 4-én vasárnap délután öt órakor lesz a Kápolna-utca 29. számú házból. Halálát özvegye és leánya, valamint nagy rokonság gyászolja.

— **A házezred veszteségei.** A most megjelent 202. számú veszteségajástrom a 38. gyalogezred következő sebesült, elesett és fog-ságba jutott tisztjeiről ad számot: elesett: László Sándor tartalékos főhadnagy és Waldmann Sándor tartalékos zászlós. Hadifogságba jutott: Heim Gyula tartalékos zászlós. Megsebesült: Barbu Traján hadapródjelölt, Herz Vilmos hadapródjelölt, Rácz Traján hadapródjelölt, Tesita Demeter hadapródjelölt és Vásárhelyi Ferenc zászlós.

— A megcenzurázott színházi kritika. Az újságot olvasó közönség ma már hozzászólt az újsághoz, hogy fehér sorokat és hasábokat lásson a lapjában és tudja, hogy amikor a haretéri esemény érdekes leírása hirtelen megszakad, akkor az üres hely nem azért van a lapban, mert az „újdondás” urak elfelejtették többet írni, hanem a százi fehérég a hadviselés érdekébe ütköző titkok helyét mutatja („Ezek is titkok?” — mondotta multkor fitymálva egy kíváncsi ur, akinek megmutattuk azt, ami a lapból hiányzott. — „Hiszen ezt én már két hete hallottam, s akkor is ósokaság volt!”) Szóval az olvasók láttak már megcenzurázott vezércikket, riportot, hírt, szerkesztői izenetet (Fránya rebellis dolgokat izenhet az a szerkesztő!), sőt a fővárosi lapokban az irtó kék ceruza a tárcának, közgazdasági vagy városi rovatnak se irgalmazott. Érintetlen terület idáig talán egyesegegyedül a Színház rovat — volt. Volt, mert ma már nem az. A Kolozsvári Újság tegnapi számában ugyanis a következő kritika jelent meg:

* Utolsó előadás a színházban. A színház háborus szazonja tegnap bezáródott. A „Mandarin”-t, ezt az izgalmas eseményű angol—kínai színművet játszták zsufolt ház érdeklődése mellett. Nagy sikere volt az előadásnak, főleg Janovics Wu-ját és Nagy Ilonka kínai leányát tapsolták élénken

* A haláltelefon — utoljára. Ma csütörtökön lesz a „Haláltelefon” című példátlanul izgalmas és érdekes detektiv-újdonság a Szinkör-mozgóban utoljára látható.

Vajon mit írhatott az a rettenetes kolozsvári kritikus, milyen rémséges dolgot, lázítót, hadiítót? Hosszu töprengés után sem tudjuk még csak sejteni sem és azt hisszük: a világ legnagyobb pályadíját lehetne kitűzni, akkor sem fejtene meg senki (kivéve az érdekelteket Kolozsvárott), hogy mit írtak Janovics Wu mandarinjáról, vagy Nagy Ilonkáról, vagy más valakiről a megcenzurázott kritikában.

— A kincstári fatelep, a fakeskedők és a közönség. Két hónap óta csodálatos élet folyik az aradi kincstári fatelepen, amely tudvalevőleg már több mint három esztendeje közmegelegedésre elégti ki a publikum igényeit. Május és június hónapokban eddig példátlanul álló kereslet mutatkozott fa iránt. Most is naponta — vasárnap és csütörtök kivételével — reggel kilenc óráig valósággal megostromolja a közönség a fatelepet úgy, hogy kilenc órára már egy darab fa sincs a kincstári telepen. Az a hír terjedt el Aradon, hogy a kereskedők gyorsan elkapkodják a telepről a fát, mert ott egy öl ára maximálisan 44 korona, a fakeskedők pedig 60 korona a legmagasabb ár. Ha ez igaz, úgy az illetékes tényszóknak haladéktalanul intézkedni kell, mert hiszen a kincstári fatelepet azért alapították, hogy a város szerényebb viszonyok között élő lakosságának olcsó fája legyen. Erre vonatkozólag kérdéssel fordultunk az aradi állami erdőgazdálkodás felvilágosítással szolgáltak:

— A közönség bízhatatlan módon kapkodja a fát. A mult év május és június hónapjában összesen 2500 korona forgalma volt a telepről, az idén pedig ebben a két hónapban 150.000 korona forgalmat csinált. A közönség azt hiszi, hogy később nem lesz fa és már most igyekszik mindenki beszerezni a szükségletét. Valószínűleg a nagy áremelkedéstől is fél a publikum, mert a fakeskedők már is 60 korona egy öl jó fa. Mi örömmel elégtitük ki a közönség legmesszebb menő igényeit, ha elég vagon állana rendelkezésünkre. A Máv. azonban naponta csak két waggont ad. Ezt a két waggont fát a publikum minden reggel 9 óráig teljesen szétkapkodja. Korán reggel valósággal harc van a telepen. Arra a hírre vonatkozóan, hogy kereskedők hordják el a fa nagy részét, kijelentjük, hogy ez nem igaz. Még a grájlérogok se kapnak fát. A telep felügyelője nagyon éles szemű ember és megtudja állapítani: vajjon kereskedő-e, vagy pedig fogyasztó polgár az, aki fáért jelentkezik. Különben pedig egy-egy vevő egyszerre csak egy öl fát kaphat. Ha későbben térhetőbb lesz a vagonhiány, talán több fát tudunk áruba bocsátani.

— Katonafemetés. Ma délután katonafemetési menet haladt végig a városban, hosszú idő óta ismét először katonazene kísérettel. A koporsó mögött pedig az önkéntes ápolónk csoportja haladt. Miután a várban megszűnt a ragály, a térparancsnokság ismét elrendelte, hogy a halottakat a váról temessék teljes katonai pompával, zenekísérettel s ugyancsak, mert megszűnt a ragály, az ápolónk ismét követik régi szép szokásukat, hogy kórházuk elhunytait elkísérik utolsó útjukra. Ma Pahor János 97. gyalogezredbeli közlegényt temették, aki tetanusban halt el.

— Miért nem áll meg a lóvasut? (Panaszos levél.) Szerdán este 7 óra után letelel jövet a lóvasuton, a Polgári Takarékpénztár előtt állt egy súlyosan sebesült katona, két szanitére támaszkodva s várták a lóvasut. Igaz, ott nincs megálló hely, de az a szegény nehéz sebesült katona nem volt képes tovább menni s ott várták be a lóvasut, intve a kalauznak, hogy álljon meg. A kocsi egy circa gorombaság kíséretében tovább hajtott, a kalauz pedig a lóvasutban helyt foglaló közönség kérésére sem volt hajlandó a lóvasutot egy pillanatra megállítani, mivel ugymond az igazgató ur parancsa az, hogy az „Atya Uristennek” sem szabad ott megállani, ahol nincs megálló hely. Nagyon kérem az igazgató urat, legyen kegyes intézkedni, hogy a jövőben, ha magának az „Atya Uristennek” nem is, de egy nagyon súlyos sebesült katonának mégis csak álljon meg az a lóvasut egy pillanatra, míg az felszáll, hiszen az a szegény katona majdnem az életével fizetett meg azért, hogy bennünket és édes hazánkat megvédeni segített s mi annyi segítséget sem nyújtunk neki, hogy soron kívül az a lóvasut ott pihenőt nyújtson neki, ahol nincs megálló. A női kéz írta levélhez csak annyit fűzünk hozzá, hogy a régi időkben bizony megállt a lóvasut akárhol egyetlen szál utas kedvéért is, nem is kellett annak sebesült katonának lenni.

— Carmelini a Központiban. Arad város egyik régi, jól ismert bűvész-mestere, a kiváló Carmelini ismét városunkba érkezett és két estét át mutatja be kiváló művészetét, a legnagyobb sorozatu bűvészet, illuzionista és gondolatolvasás terén. Carmelini — ki a svéd király által a Wasa-rend lovagkeresztjével tüntetett ki — felesleges bővebben ismertetni, hiszen már igen sok kellemes estét szerzett művészetével az aradi közönségnek. A jeles mester holnap, szombaton és holnapután, vasárnap estig tart egy-egy előadást a Központi Szállóban, mely általában feleséggel együtt a legszeszenciósabb és legérdekesebb mutatványokkal fogja szórakoztatni a közönséget. Az előadás tisztá jövedelmének 30 százaléka jótékony célra lesz fordítva. Tizenöt százalékát a városkereszt, tizenöt százalékát pedig a vak katonák javára adja a művész. Carmelini mester legutóbbi bukaresti előadásai alkalmával — mint azt nekünk hivatalos irattal igazolta — monarchiánk L. azulatusának 275 leit és 10 koronát adott át, jótékony célra, mint bevételnek egy részét. A jótékony célra való tekintettel a közönség pártfogásába ajánljuk a kiváló mutatványokat.

— Delila. (Nagy társadalmi dráma az Urániában.) Egy szenzációs újdonsággal szolgát a színház ma közönségének. A mai dráma eseménye egy szerencsétlen fiatalember sorsát ecseteli, ki mostohaapja gyűlölködése miatt el kell hogy hagyja szeretett édesanyját, boldog otthonát. Bánatában katona lesz és felebbváltó nagyon szeretik a bator liut. Távolított apja arra használja fel, hogy anyai örökségéből kiforgassa, haldokló anyját ráveszi, hogy fiát kitagadja. A fiu megszökik a katonaságtól, hogy vagyonszáját megmenesse, de ussát hiába követeli, tovább kell menekülnie, bujdosik a büntetés elől és egy Delila nevű nő csábítására vadászó lesz. A szerencsétlen férfire végzetessé válik ez az ismeretség, mérges kigyó a nő, a ki nem szereti, de ördögi lényével egészen behálózza, gyilkossá teszi, majd körözik, a fejére kitűzött jutalomdíjért elárulja. — Mária, katonai dráma Dorrit Weichstlerrel legközelebb az Urániában.

— Ebzárjat. Egy előfordult veszettségű eset következtében a főkapitány a mai naptól kezdődő 40 napig tartó ebzárjatot rendelt el.

— Gyermekkocsi legnagyobb választékban Fischer áruházában a Szabadság-téren. Összesukható nyári sport-kocsi már 16 koronától, ülő és álló patent gyermek székek 14 koronától. Kérném a cégre figyelni. Fischer áruház a Szabadság-téren. 227

— Irógépeket, levélbélyeg-gyűjteményeket és egész könyvtárakat méltányos áron vesz Kerpel Izsó könyvkereskedése. 193

— Gyermekkocsi, összesukható gyermek tolokocsi, gyermek ülő-székek rendkívül nagy választékban Hegedüs Gyula cégnél Arad, Andrásy-tér 16. 191

— Felhívjuk a tanuló ifjuság figyelmét a szünetidő alkalmából Kerpel Izsó 100.000 kötetes kölönkönyvtárára.

Az orosz fogoly felesége.

(Kisnewből Magyarországra. — Kémnek nézett ügyvédné.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától

Kolozsvár, július 2.

Tegnap reggel a Brassó felől érkező vonat egyik másodosztályu kocsiából egy fiatal, hosszú utazókabátos uri nő szállt ki a kolozsvári pályaudvaron és utána nyomban két kaskatollas csendőr is kiszállott és a fiatal ur-asszonyt a katonai állomásparancsnoksághoz kísérték.

A vasuti állomás közönsége csodálkozva nézett a fiatal asszony után, a ki nyugodtan, serény lépésekkel ment a csendőrök után. A csendőrök a katonai állomásparancsnokságnál elbámulták, hogy az asszony a vonaton a vele egy fülkében levő utasoknak elmondotta, hogy orosz alattvaló és most Románián keresztül jött Magyarországra. Mikor a csendőrök Székelykocsárdnál felszálltak, hogy a vonatot átvizsgálják, az egyik utas a kocsi folyosóján felhívta a csendőrök figyelmét az idegen asszonyra.

A csendőrök igazolásra szólították fel a fiatal urinőt, a ki a bukaresti osztrák-magyar követség németnyelvű igazolványát mutatta meg nekik. Voltak utasok, a kik a németül nem tudó csendőröknek lefordították a bukaresti követség igazolványát, mindazonáltal szükségesnek látták az asszonyt a katonai állomásparancsnokság előtt igazoltatni.

A bukaresti követség igazolványa úgy szól, hogy az osztrák-magyar külügyi kormány megengedi, miszerint dr. Baruch Salamonné kisnewi lakos Kaposvárra utazzék, hogy az ott megsebesültan lévő férjét, Baruch Salamon drt., a kisnewi 218-ik orosz gyalogezred fogoly közlegényét meglátogassa. A gyönyörű fiatal asszony elmondotta, hogy férje ügyvéd Kisnewben és épen tegnap, június harmadikán volt egy éves házassági évfordulójuk. Augusztusban vonult be a férje és azóta folyton a haretéren van. Október óta nem kapott tőle levelet és olyan emberektől, a kik Kisnewbe megebesültve visszatértek, hallotta, hogy a férje még a novemberi csatákban elesett. Hiába kérdezősködött akárhol a férje után, senki sem tudtak róla semmit. Irt a genti nemzetközi Vörös Kereszt irodába és onnan az a válasz érkezett, hogy eddig Baruch Salamon drt. sem mint halottat, sem mint sebesültet, sem pedig mint foglyot nem jelentették be.

— En már — ugymond — el is sirattam a férjemet és biztosra vettem, hogy már nem él. Május huszadikán egy sürgönyt kaptam. Feladási hely Kaposvár volt és csak ennyi állt rajta: Verwundet bin ich im Gefangnis gefallen. Salamon. Adress Spital Kaposvár Ungarn. A sürgöny feladásának ideje május tizenhatodika volt. Azután május huszonkilencedikén egy levelet kaptam tőle és megismertem az ő írását. Ez teljesen megvigasztalt, mert már alig hittem a sürgöny valódiságában.

Junius elsején vonatra ültem és utaztam Románia felé azzal az eltökélt szándékkal, hogy férjemet meglátogatom. Az orosz-román határon sikerült keresztül mennem, körülbelül ezer korona baksis lefizetése után. Miután hallottam, hogy Magyarországon semmiféle baksissal sem lehet igazolvány nélkül utazni, felmentem a bukaresti osztrák-magyar követséghez, előadtam a helyzetet és kértem eszközöljék ki, hogy a férjemet meglátogathassam. Eleinte hallani sem akartak róla, később nagy könyörgésre megígérték, hogy utána néznek a dolognak. Felírták a nevemet és a lakásom címét és körülbelül két hét múlva egy felhívást kaptam, hogy jelenjek meg a követségen. Ott aztán tudomra adták, hogy a kormány megadta az engedélyt. Boldogan ültem a Magyarországra menő vonatra és remélem önök nem fognak felszórni.

A fiatal ur nő elmondta még, hogy Oroszországban nagy az elkeseredés a háború miatt és elulazása előtt Kisenewbe is voltak háború ellenes tüntetések, amelyek azonban nem fajultak pogrommá. A katonai parancsnokságon láttamozták az igazolványt és a fogoly felesége boldogan utazott tovább.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az Aradi Mérnök és Építész Egylet szombat este nyolc órakor a Fehér Kereszt szálloda külön termében, 1915. évi választmányára új tagjainak (Koromzay Frigyes, Laczay István, Leitner Kálmán, Mülek Lajos dr., Páll Miklós, Szöllőssy Jenő dr. és Vásárhelyi János) tiszteletére fesztelen vacsorát tart, melyre az egyesület tagjait ezuton is meghívja Pivny Aladár titkár.

Felolós szerkesztő:
Rudnyánszky Endre.

Fog-Krém
KALODONT
70 Fillér
1880

Használt ólom
megvételre kerestetik.

NYÁRI SZINHÁZ.

Szombat, 1915. július 3 án:
Hegedüs Gyula felléptével
A mandarin.
Színmű.

Kerdes este 8 órakor.

NYILTÉR.*

Limbeck János és fia első m. kir. szab. érckoporsó gyára és temetés rendező vállalata.

Fájdalomtól megtört szívvel jelentjük az egész rokonság nevében is, hogy a végtelenül szeretett jó férj, a drága jó édes apa, a felejtethetlen testvér és rokon

Vetsey Jenő,

A. Cs. E. V. főellenőr,

folyó évi július hó 2-án d. e. 10 órakor, életének 58-ik, zavartalan boldog házasságának 20-ik évében, hosszas szenvedés után az Urban elhunyt.

A megboldogult drága halott földi maradványai folyó évi július hó 4-én délután 5 órakor fognak Kápolna-utca 29. szám alatti gyászházban az ág. hitv. evang. egyház szertartásai szerint tartandó ima után megáldatni és a felső temetőben lévő családi sírkertben az örök nyugalomnak átadatni.

Aldott emléke örökké élni fog közöttünk!

Arad, 1915. július hó 2.

özv. Vetsey Jenőné szül. Réger Ida neje. Vetsey Magduska, leánya. Vetsey Etelka. Dr. Kovácsy Sándorné szül. Vetsey Gizella, Vetsey Ede, testvéreit. özv. Vetsey Istvánné szül. Balassa Gizella, Dr. Kovácsy Sándor, Vetsey Edéné szül. Vértessy Sarolta, Boda Zsigmond, Boda Zsigmondné szül. Réger Sarolta, sógorai és sógornói. 121

Idel

uj burgonya

waggononként és mázsánként kapható 2341

Roth József,

Eötvös-utca 3. szám.

ZSIR

prima, egészséges idel díszízszir 10 kilogrammtól kezdve

kg-ja 4-80 K-ért és

Burgonya

waggononként kapható

Kalmár Endre

Arad, Asztalos Sándor- és Chorin-utca sarok. 2197

670. Telefon szám 670.

Andrássy-tér 8. számú

házban egy kisebb

üzlethelyiség

— különösen dohánytözedének alkalmas — azonnalra

kiadó.

Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában József főherceg-ut 22.

Fogyasztó közönség

szíves figyelmébe ajánlom saját készítésű friss és izletes **házi süteményeimet,** jégbehűtött **ozsonna kávét finom kugloffal;** továbbá elsőrendű **füstölt hús- és húsneműeket, szalámit és vegyes felvágottakat.**

Naponta fiatal libasült, máj és tepertő, ugyszintén mindennemű meleg ételek kaphatók legjutányosabban

2077

Krauszman Sománé vendéglőjében
Asztalos Sándor-utca.

**A szépségápolás titka a használandó
szépségápolószerek helyes megválasztása! Ime ez az oka miért oly kedvelt**

**Rozsnyay Serail arckenőese
Rozsnyay Serail krémje.**

Mindkettő kipróbált jó hatású készítmény. 1 tégely kenőcs 1 korona 40 fillér. 1 tégely orém 1 korona.

Szines arcpороk!!!

Próbadoboz 50 fillért Kék, zöld, lila, testszin, sárga, barna Színházi vagy este kávéházi világításnál osodás hatású.

Kapható. 1845

**Rozsnyay Máttyás gyógy-
szertárában Arad, Szabadság-tér.**

3839—1915. bjh. sz.

Hirdetmény.

Az aratási idő beálltával közbiztonsági és közrendészeti tekintetből közhírré teszem:

Hogy szénát, vagy gabonaneműeket a földekről éjjel csupán a közeli tanyákra szabad hordani.

Dinnye vagy kukorica földek őrzése céljából készülő kunyhók közelében lábas jószágot, vagy majorságot tartani nem szabad.

Érő vagy learatott gabona közelében tüzet rakni tilos.

Szalmas gabonák nyomtatás végett a város területére való behordása meg nem engedtetik.

A szérős helyeken összehordott gabonaneműek akként helyezendők el, hogy az asztag végek között legalább 6 m. üres hely legyen.

A cséplőgép tulajdonosa a gép működése színhelyén tűzbiztonság okáért, egy fecskendő készletben tartani köteles.

Gőzerő által (locomobil) vagy annak megfelelő villamos erő által hajtott cséplőgépek üzeménél egy kifogástalanul záródó horgonybádogból, vagy keményfából készült szekrényében a következő anyagok tartásának készletben:

1. 500 gramm Bruns-féle zsirtalanított vatta 50 grammos csomagokban. 2. 3 méter Sterilgáze üvegben, 1 méteres csomagokban. 3. 5 db. mullpólya 8 cm. széles, 5 méter hosszú, és egy darab flanelpólya 8 cm. széles 5, méter hosszú. 4. Egy darab flanelpólya, 10 cm. széles, 5 méter hosszú. 5. 2 darab Esmarch-féle háromszegletes kendő. 6. Egy liter 1:1000 oldat sublimát veresre festve. Felírás: mérég, sebkimosásra. 7. 500 cm. ciaktapasz. 8. egy db. 8 cm. széles, 3 méter hosszú gummiszövet pólya. 9. egy tucat közönséges anyvezett vattatábla. 10. 300 gramm tiszta vazelin. 11. egy darab nagyobb kötszer-olló. 12. 20 darab biztosító tű. 13. néhány tábla varga kéreg. 14. 10 db. faszín 20—60 cm. hosszúságban. 15. egy db. körömkefe. 16. egy db. mosó szappan. 17. két törülköző kendő. 18. egy ivópohár. 19. egy evő kanál. 20. egy kaucuk genyecsésze. 21. egy darab mozdó tál. 22. egy db. Volmann-féle sín és egy karsín, fehér bádogból, vagy drótkosárból. 23. 100 gramm törköly, vagy szilva pálinka. 24. 100 gramm tiszta borecet.

Amennyiben a cséplőgépeknél a most leírtnál tartalmasabb és kifogástalan állapotban levő mentőszekrény vagy kötszerdoboz már volna készletben, a géptulajdonos új készlet beszerzésére nem köteles.

Kézi erővel hajtott cséplőgépek tulajdonosai, ilyen mentőszekrények tartására nem kötelesek. A mentőszekrény, illetőleg a kötszerek kellő módon való használhatása céljából megköveteltetik azonban, hogy a cséplőgépeknél alkalmazottak közül legalább is 2, illetőleg a 11. szám. alatt említetteknek egy egyén, még pedig elsősorban a gépész az első segélynyújtásban, kellő jártassággal bírjon. (1876 évi XIV. t.-c. 40. és 46. §-a.)

A cséplésnél, valamint az asztagok között, dohányozni tilos.

A gép tulajdonosa, a cséplőgépnek alkalmazott etetőket, fűtőt, a gépen álló kévevágókat, kéveadókat, ugyancsak szecskavágó gépnél alkalmazott etetőt, köteles az országos gazdasági munkás cselekedélyező pénztárnál baleset esetére biztosítani.

A cséplőgépeket csak képesített gépészek és fűtők kezelhetik.

kiknek tiltva van szolgálatuk közben szesz italok élvezése, továbbá a gépfelügyelő személyes felelősséggel tartozik, hogy a gép körül ittas emberek alkalmazását ne nyerjenek.

Fahidon 4000 kgram elegy-súlyt meghaladó mozdonyok csak akkor szállíthatók, ha erről 48 órával előbb a városi mérnöki hivatalnak jelentés tételét.

Erzsébet, Sága és Gáj külvárosokban, vagy Póltura városában ezen a takarmány boglyákban vagy, kazalban csak akkor tartható, ha a boglya vagy kazal és az ezt környező épületek között, legk. vesébb husz méter üres tér marad, több boglya, vagy kazal pedig csak akkor helyezhetők el, ha azok között 20 méter üres tér marad.

Arad, 1915. június hó 28.

Greén Nándor,
főkapitány.

4112—1915. pm.

Hirdetmény.

A m. kir. Belügyminister urnak 20285—1915. ein. számú körrendeletéből kifolyólag, — miután a háborús állapot bekövetkezése óta, de különösen a legutóbbi időben sűrűn merültek fel panaszok, az ércváltópénz hiánya miatt s most ezt előidézik azok a lelkismeretlen forrásból származó, és minden alapot nélkülöző híresztelések is, amelyek bankjegyek elértéktelenedésével ijesztik a tájékozatlan közönséget — közhírré teszem, illetve tájékoztatásul közlöm, hogy a bankjegyek a koronaérték pénzármeivel és ennél fogva a váltópénz-érmekkel is teljesen egyenlő értékűek, azok értékcsökkenéséről terjesztett híresztelések minden alapot nélkülöznek, továbbá, hogy a váltópénz-érmek elrejtése, felhalmozása és ezáltal azoknak a forgalomból való kivonása hazai közgazdaság, a pénz és értékgörög, nemkülönben a hazai kereskedelem megbénítását okozó hazafiat-

lan cselekedett, amely a legszigorubb megítélés, és megítélést érdemli meg. Da ettől eltekintve az elrejtve tartott érmek forgalomban hozatala a jelen kördmnsnyek között hazafias kötelesség, és elsősorban a nagyközönség összes rétegeinek érdekében áll.

Arad, 1915. június 24.

Varjassy Lajos,
polgármester.

**Birtokosoknak, gazdáknak
cséplésre, üzemeknek,
malmoknak ajánlok**

**elsőrendű zsilvölgyi
darabos szemet**

igen méltányos árak mellett

**Roth József
szénkereskedő, Arad.**

Ha szeplőjeitől

meg akar szabadulni,

Ha tiszta, fehér arcbőrt

óhajt, használjon okvetlen Hajós-féle

Ibolya „Doré” krémét.

Ara egy tégelynek 1 korona.

Ibolya Doré szappan 70 fill. Ibolya Doré puder 1 K 20 fill.

Vigyázat a „Doré” szóra.

Legjobb fekete v. barna Egy pár perc alatt bármely hajat vagy bajuszt a legszebb állandó fekete színre lehet festeni, anélkül, hogy a színt le lehet mosni, a „Melogen”. Ara 2 korona.

Szőrvesztő-Depilator. Elkitűnő, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalmatlan szőrejt arc, nyak vagy karokról stb. minden fájdalom nélkül pár perc alatt okvetlen eltávolítható. — Ara utasítással 1 korona.

A fenti szerek kaphatók a készítőnél **Hajós Arpád** gyógyszer-tárában

ARAD, Andrassy-tér 22. sz.

Alapított 1886. évében az Aradmegyei Közkórház számára.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik.

Minden szó 4 fillér. Vastagabb betűkkel 8 fillér.

Vastagabb betűkkel kívánt szavak aláhúzással jelzendők.

A legkisebb hirdetés 60 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

HÁZASSÁG.

Nősülni óhajt

némi hozományjal, övegy, önálló, 34 éves iparos, egy fiúgyermekkel. Leveleket elap kiadóhivatalába „Jó anya” jellegre kérek. 2378

ALKALMAZÁST KERES.

Árva leány

nagyobb gyermekek mellé, vagy könnyű házi teendőik végzésére ajánlkozik. Nem fizetés, hanem jó bánásmódra remélt. Cím: Szelessy Józsa, Mezőhegyes. 2375

Egyéves

kereskedelmi jelesen végzett leány, állást keres. Cím a kiadóhivatalban. 2367

Nyugdíjas vasutas

könyvvezetői, irodai, vagy bizalmi állást elvállal. Cím a kiadóhivatalban. 2248

Gazdasági

teendőkben jártas óvadékképes egyén, a nyári időnyre csépléshez felügyelőnek ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban. 2352

Intelligens

urfi leány, ki a háztartás minden ágában tökéletesen jártas, jó bizonyítvánnyal, helyben vagy vidéken, házvezetőnői vagy társalkodónői állást keres. Fizetés megállapodás szerint. Szíves megkereséseket „Árvaleány” jelleg alatt a kiadóhivatal továbbítja. 2327

ALKALMAZÁST NYER.

Fiatal

románul is beszélő fűszerkereskedősegéd azonnali belépést nyer. Kugel Sándornál Brádon. Hunyad megye. 2370

Két jóerkölcsű

fiú tanulóknak fizetéssel felvételük Fleisig és Hirsfeld cégnél, Boros Beni-tér 7. 2864

KIADÓ LAKÁS.

Eötvös-u. 17. sz. a.

egy II. emeleti udvari háromszobás lakás villanvilágítással és az I. emeleten egy szoba és konyhából álló lakás azonnal kiadó. 2374

Egy szoba és kamarából álló pincelakás kiadó Apponyi-ut 1. sz.

2 szobás utcai

lakás alkoval, ujjonnan festve, azonnala olcsón kiadó. Hal-tér 6. Hirschmann ház. 2866

Elegánsan butorozott

külön bejárattal utcai szoba, Erzsébet királyné-körút 18., kiadó. Bővebbet Krausz Paulin könyvkereskedésében. 2376

2 szobás

udvari lakások Andrassy-tér 8. sz. alatt azonnala kiadók. Bővebbet a ház mesternél.

ÜZLETEK.

Egy jótorgalmu bánya helyen férfi és női ruházati cikkek, cipők, rőfös- és bőrárúkat 60-80 ezer korona évi forgalommal, kiadó házzal, kerttel együtt, esetleg eladó, bevonulás miatt. Cím a kiadóban. Jellege „Jövedelmező.” 2340

Andrassy-tér 8.

számu házban egy kisebb üzletteliség — különösen dohánytőzsde nék alkalmas — azonnala kiadó. Bővebbet az „Aradi Közlöny” kiadóhivatalában, József főherceg-ut 22. szám.

INGATLAN.

Fiatal termő mész

Gyórokon, kolnával és berendezéssel eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2368

Nagyváradon

moderna új ház eladó, vagy aradi házzal cserélendő. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2861

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Tiszti hátszló

5 éves vasderez, szép, teljesen megbízható, eladó. Cím a kiadóhivatalban. 2369

Egy jókarban levő

magánjáró cséplőgép teljes felszereléssel, 5 évre engedélyezve, jutányos áron eladó Szőke (Kohn) Jenőnél, Simonyifalván. 2365

Eladó

lovak, paraszthunda, szür, cefrekád, pálinkáshordó, oserép és épület. Veszek: szénát, szilvát, cséplőgépet lovakkal és mindenféle vétel és eladást közvetíték a környéken. Popovicsu Vasellon, Marosbors. 2371

Papírszalvéta

1000 darab 5 koronáért kapható Pichler Sándor papírkereskedésében, Szabadság-tér. 781

Korékpár

keveset használt, teljesen jókarban, eladó Varjassy Lajos-utca 178. sz. 2208

Eladó

2 hintó, 2 bőrlóhaló, cséplőgép, szekerek, igáskocsik, ekék, boronák, stb. Bővebbet Verboš-irada, Arad. 2826

Ajánlok

prima raffiát legolcsóbban Roth József, Eötvös-utca 8. Telefon 63. 1706

KÜLÖNFÉLE.

Egy pánton levő

három műfog elveszett a Perényi-utca 2. számú ház ablaka alatt. Kéretik aki megtalálta, hozza ugyanoda, amiért illő jutalmat kap. 2872

15080—1915. kh.

Hirdetmény.

A m. kir. ministerium 2177—1915. M. E. sz. rendelete alapján közhírré teszem, hogy mindazok a repceolajkészletek, amelyek az előállításukkal, forgalomba hozatalukkal vagy szállítványozásukkal, foglalkozó egyének a cégek tulajdonában, birtokában, kezelésében vagy őrlésében akár saját, akár idegen helyiségben vannak, zár alá helyeztetnek.

Zár alá helyeztetnek azok a repceolajkészletek is, amelyeket a jelen rendelet hatálya alatt utóbb fognak előállítani.

A zár alá vett készlet el nem idegeníthető, fel nem használható, fel nem dolgozható, annak kelte megőrzéséről az az egyén, vagy cég, akinek a készlet tulajdonában, vagy birtokában van, gondoskodni köteles.

Egy métermázsát meg nem haladó készletre, a zár alá vétel nem terjed ki.

A zár alóli esetleges feloldást a kereskedelmi ministerium ad.

Repceolaj készletét tartozik minden fent említett érdekelt, jelen hirdetményem közhírré tétele után, 3 napon belül és pedig az 1915. június 25 napján volt állapot szerint, hivatalom iparügyi osztályának az ott kapható előírt nyomtatványokon bejelenteni. A bejelentés hónaponként megismétlendő.

A repceolajnak vasuton, hajón, vagy gépkocsin leendő szállítására, igazolványt a kereskedelemügyi minister ur ad.

Az ezen rendelet ellen vétők, az 1914. évi L. t.-c. 9-ik §. alapján, két hónapig terjedő elzárással, és pénzbüntetéssel büntetendők.

Arad, 1915. július 1.

Greén Nándor
főkapitány.

Költözők figyelmébe!

villany bevezetéseket,
csillár átszereléseket
jutányosan végez 481

Kalmár József
villanyszerelési vállalata
Arad, Salac-utca 2. sz.
242. Telefonszám 242.

Gépészöltönyök és etetőruhák az aratáshoz

legjutányosabb áron kaphatók 2277

Moskovitz Zs.
férőruha áruházában
Arad, színház-épület.

ARADI NYOMDA R. T.

ARAD,

József főherceg-ut 22. szám.

TELEFON 151. SZ.

A nyomda

készít mindenféle üzleti és egyéb nyomtatványt és pedig:
levélpapírt, árjegyzéket, valamint:
borítékot, levelezőlapot, eljegyzési értesítőt,
számlát, továbbá: esküvői meghívót,
memorandumot, falragaszt, névjegyet,
jegyzéket, röplapot, gyászjelentést,
cégkártyát, könyvet, belépti jegyet, stb.
izléses és csinos kivitelben, méltányos áron.

A könyvkötészet

elvállal a szakmába vágó munkát olcsó és jó kiállításban.